

Rusija nuolat pažeidinėja Lietuvos oro ir tranzito taisykles

Vilnius, birželio 21 d. (LA) — Lietuvos Seimo Laikinoji komisija iširti aplinkybėms, susijusioms su Rusijos ginkluotės vežimu per Lietuvą, birželio 20 d. pateikė savo išvadą. Kaip „Lietuvos aide“ rašo Rimantas Varnauskas, ši 1994 m. pabaigoje įsteigta komisija surengė dešimt posėdžių, susipažino su teisiniais dokumentais, reguliuojančiais ginkluotės vežimą, ir apklausė Užsienio reikalų, Krašto apsaugos ir Susisiekimo ministerijų pareigūnus.

Seimo Konservatorių frakcijos nario, komisijos pirmininko Egidijaus Jarašiuo išvadose konstatuojama, kad dabartinės taisyklės Rusijos kariniam tranzitui per Lietuvą, sudarytus Rusijos kariuomenės pajėgų, išvedamų iš Vokietijos, tranzitui, nebeatsako pasikeitusiai situacijai. „Numatytos tranzito kontrolės priemonės neužtikrina pervežimų saugumo, avarijos ar nelaimingų atsitikimų atveju Lietuvai iškilusių problemų likviduojant padarinius ir siekiant žalos atlyginimo“, rašoma komisijos išvadose.

Komisija taip pat rado, kad 1995 m. kovo mėnesį (kuris nesiskyrė nuo kitų mėnesių) buvo gautos paraiškios 376 Rusijos kariniams lėktuvams kirsi Lietuvos oro erdvę. Tačiau Lietuvos Respublikos Kariuomenės kariuomenės pajėgų atsakingų pareigūnų duomenimis, daugiausia trečdalis skrydžių vyksta pagal paraiškias. Komisijos pranešime taip pat pažymėta, kad Rusijos Federacija neapmokėjusi sąskaitų už skrydžius. Vien už 1994 metus ji skolinga Lietuvai apie 29,000 JAV dolerių.

Komisijos išvadose toliau rašoma, kad Lietuvos Užsienio reikalų ministerija 1994 metais įteikė 11 notų Rusijos Federacijos ambasadai dėl Lietuvos Respublikos oro erdvės pažeidimų. Į jas atsakyta „pažeidimų nenustatyta“ arba „įvykis tiriamas... siekiant ateiityje išvengti...“ „Akivaizdu“, daro išvadą komisija, „kad Rusijos Federacija pažeidžia Lietuvos oro erdvę, negerbia Lietuvos valstybės suvereniteto, nesikaito su tarptautinės bendrijos pripažintais tarptautiniais santykių standartais, Lietuvos-Rusijos susitarimuose įtvirtintomis abipusio suvereniteto pagarbos nuostatomis“.

„Nuo 1992 m. balandžio 27 d. iki 1995 m. gegužės 19 d. užfiksuoti 5,339 Lietuvos Respublikos oro erdvės pažeidimai (iš jų 3,018 skrido tranzitu iš Kaliningrado ir į jį be leidimo). Vien 1995 m. pažeidėjų užfiksuota 27 (iš jų 12 praskrido tranzitu). Rusijos Federacija ir toliau pažeidinėja Lietuvos Respublikos oro erdvę“, pažymima pranešime.

Primenama, kad Lietuvos Seimas 1995 m. balandžio 18 d. rezoliucijoje „Dėl Lietuvos Respublikos oro erdvės kontrolės ir apsaugos“ „vertina Rusijos karo aviacijos skrydžius Lietuvos oro erdvėje kaip keliančius pavojų Lietuvos Respublikos saugumui ir dėl to netoleruotinus“.

Todėl, komisijos nuomone,

valstybė turi teikti prioriteta Lietuvos oro erdvės kontrolės sistemoms kūriniui.

Komisija taip pat pažymi, kad Lietuvos valstybinės institucijos ir pareigūnai, sprendžiantys karinio tranzito problemas, neturi galimybių kontroliuoti, ar Rusijos kariniai kroviniai ir kariškiai gabenami geležinkelio, ar oro erdve vyksta į Čėčėniją, Šiaurės Kaukazą ar kitus karinių konfliktų regionus. Informacija apie tai, kad konkreti ginkluotė ar kariškiai pasiekia Čėčėniją ar kitus karinių konfliktų regionus, gaunama pavėluotai, tik iš masinės informacijos priemonių, praėjus kuriam laikui po tranzitinio pervežimo per Lietuvos teritoriją. Lietuvos Respublikos valstybinės institucijos ir pareigūnai šios informacijos patikrinti neturi galimybių. „Tokiu aplinkybių tikrinimas nėra numatytas Lietuvos Respublikos institucijų ir pareigūnų veiklos nuostatose“, rašoma komiteto pranešime.

„Lietuvos Respublika negali leisti užsienio valstybės karinių tranzitinių pervežimų jos teritorija neįsitikinusi, kad pervežama ginkluotė, kariškiai ar kitokie kariniai transportai nebūs panaudoti karo veiksmuose, pažeidžiančiuose tautų ir žmogaus teises“.

Seimo komisija Rusijos karinio tranzitui tirti užtat daro dvi išvadas:

1) Įstatymu turi būti uždrausti bet kokie užsienio valstybių pavojingų ar karinių krovinių tranzitiniai pervežimai Lietuvos teritorija, jeigu jie gali būti panaudoti karo veiksmuose, pažeidžiančiuose tautų ir žmogaus teises.

2) Lietuvos Respublika neturėtų jokiai valstybei įsipareigoti iš anksto ir užsienio valstybės karinis ar pavojingų krovinių tranzitas per Lietuvą galimas tik susitarant dėl kiekvieno konkretaus pervežimo geležinkelio ar skrydžio oro erdve ir būtinai numatant Lietuvos Respublikos valstybės atstovų inspektavimą transportui įvažiuojant į Lietuvos teritoriją ar orlaivio palikimo vietoje, t.y. Lietuvos Respublikos valstybės institucijoms ir pareigūnams turint visas būtinas kontrolės ir inspektavimo sąlygas ir galimybes.

Komisija siūlo iš viso neišduoti leidimų valstybėms, kurios „sistemingai pažeidžia“ Lietuvos oro erdvę. Ji taip pat siūlo numatyti papildintus apmokėjimo tarifų koeficientus už karinį ar pavojingą tranzitą ir reikalauti išankstinio apmokėjimo už skrydžius iš valstybių, kurios laikui neapmoka Lietuvos Respublikai už karinių ar pavojingų krovinių tranzitą.

Pagaliau Seimo komisija reikalauja „įstatymu nustatyti Lietuvos Respublikos pareigūnų baudžiamąją atsakomybę už leidimų užsienio valstybės kariuomenės tranzitui tvarkos pažeidimą, ir už kitus veiksmus, susijusius su užsienio kariuomenės pavojingų krovinių pervežimais, galinčius pakenkti Lietuvos Respublikos ir jos piliečių saugumui“.

Antradienį, pakeliui į amerikiečių erdvėlaivį „Atlantis“, kuris nuskrudės į Rusijos erdvių stotį „Mir“ prie jos prisijungs ir pasikeis igulos nariais, iš Kennedy Erdvių Centro, Cape Canaveral, Floridoje, išėjo rusai Anatoly Solovjev ir Nikolaj Budarin su amerikiete astronautė dr. Bonnie Dunbar. Šiuos skrydžius prasideda nauja JAV ir Rusijos bendradarbiavimo era, pakeičianti pusšimčio metų konkurenciją. „Atlantis“ su penkiu amerikiečių ir dviem rusų igula susijungs su „Mir“ ketvirtadienio rytą ir tuomet visi dešimt abiejų šalių astronautai penkis dienas vykdys seriją eksperimentų.

Lietuvos Oro transporto kodeksas pateiktas Seimui svarstyti

Vilnius, birželio 27 d. (Elta) — Lietuvos vyriausybė pritarė Lietuvos Oro transporto kodekso projektui ir pateikė jį svarstyti Lietuvos Seimui.

Svarbiausias šio kodekso tikslas — sureguliuoti civilinės aviacijos valdymą, oro erdvės, transporto priemonių, aerodromų, kitų įrenginių naudojimo aviacijoje santykius.

Anksčiau šie santykiai buvo reguliuojami pagal Sovietų Sąjungos Oreivystės kodeksą, tačiau atgavus nepriklausomybę padėtis pasikeitė. Tokio kodekso ar kitų įstatymų, reguliuojančių oreivystės darbą, nebūvo ir tarpukario Lietuvoje, todėl susistemintas civilinės aviacijos veiklą reglamentuojantis aktas Lietuvoje parengtas pirmą kartą. Jį rengiant naudotas tarptautinės konvencijos, užsienio valstybių patirtimi, įvairias mokslo darbas.

Pristatyta T. Venclovos knyga apie lietuvių ir žydų santykius

Vilnius, birželio 21 d. (Elta) — Lietuvos Žydų kultūros klube Vilniuje birželio 20 d. buvo pristatyta Yale universiteto profesorius, poeto Tomo Venclovos knygutė apie lietuvių ir žydų santykius, antisemitizmo problemą „Kad išliktų bent vienas...“.

Mažas leidinys sukėlė didelį visuomenės susidomėjimą. Pilnutėle Žydų kultūros klubo salėje kalbėjo šio klubo vadovas profesorius Markas Petuchauskas, Seimo narys Emanuelis Zingeris, Lietuvos prezidento patarėjas Justas Paleckis, profesorius Jokūbas Minkevičius Aleksandras Štomas (JAV), Irena Veisaitė, Antrojo pasaulinio karo veteranas Vincas Ragauskas, Lietuvos žydų bendruomenės pirmininkas Simonas Alperavičius, „Lietuvos aid“ redaktorius Saulius Šaltenis, Lietuvos ir Izraelio draugijos

Lietuva įveikė Švediją 96:73

Atėnai, Graikija, birželio 27 d. — Europos vyrų krepšinio pirmenybių rungtynėse olimpiniam stadione Atėnuose Lietuva antradienį solidžiai nugalėjo Švediją 23 taškų persvara, praneša „Draugo“ specialus korespondentas dr. Remigijus Gaška iš Atėnų.

Šiuo laimėjimu Lietuva įsitvirtino „A“ grupės antroje vietoje. Pirmoje vietoje stovi Jugoslavija. Birželio 28 d. lietuviai rungsis su Izraelio rinktinė. Apie Lietuvos ir Švedijos rungtynių eigą skaitykite šios dienos „Draugo“ 4 puslapy.

Lietuvos vyriausybės darbo vizitas Graikijoje

Vilnius, birželio 26 d. (Elta) — Į Graikiją su trijų dienų darbo vizitu birželio 25 d. išvyko Lietuvos ministro pirmininko Adolfo Šleževičiaus vadovaujama vyriausybė delegacija.

Oficiali Lietuvos vyriausybės delegacijos vizito Graikijoje programa Atėnuose prasidėjo bendradarbiavimo sutarties tarp Lietuvos ir Graikijos vidaus reikalų ministerijų pasirašymu.

Tą pačią dieną Lietuvos susisiekimo ministras Jonas Biržiš-

kis ir Graikijos transporto ir komunikacijų ministras Thanasis Tsouras pasirašė susitarimą tarp abiejų valstybių dėl tarptautinio keleivių ir prekių vežimo. Prieš savaitę Lietuvos ryšių ir informacijos ministerija su graikų kolegomis pasirašė Memorandumą dėl bendradarbiavimo telekomunikacijų srityje.

Birželio 27 d. Lietuvos vyriausybės delegacija dalyvavo Lietuvos ir Graikijos konferencijoje „Verslo ir investicijų galimybės Lietuvoje“. Joje ministras pirmininkas pasakys kalbą, susitikis su Graikijos kompanijų atstovais. Tai bus jau penktoji valstybė, kurioje Lietuvos atstovai pristatys Lietuvą ir investicijų ypatybes. Taip pat numatyti susitikimai su Graikijos prezidentu, parlamento pirmininku, ministrais.

Lenkijos Seimas stiprina savo galią prieš prezidentą

Varšuva, birželio 15 d. (BNS) — Lenkijos Seimas, besipykstantis su prezidentu Lech Waleša, birželio 15 d. žengė pirmą žingsnį, apribojant prezidento galią naujoje Lenkijos konstitucijoje.

Lenkijos Seimo, kuriame daugumą sudaro kairieji, konstitucijos komitetas nutarė sumažinti balsų skaičių prezidento veto panaikinti. Vietoj dviejų trečdalių reikės tik vienu daugiau kaip pusės Seimo narių.

„Komitete dominuojančios dvi valdančiosios partijos ėmėsi šios priemonės, bijodamos pralaimėti metų pabaigoje rengiamam prezidento rinkimams“, pasakė prezidento atstovas. Kelis kar-

Seime siūlyta pasmerkti „čėčėnų teroristinį veiksma“

Vilnius, birželio 21 d. (LA) — Seimo kancleris Neris Germanas birželio 20 d. pasiūlė priimti tokį pareiškimą dėl teroro akto Budennovske: „Žiaurus teroristinis aktas, kurį įvykdė čėčėnų kovotojai prieš taikius gyventojus, negali būti pateisintas jokiais kariniais veiksmais, vykstančiais Čėčėnijoje“, ir „Seimas smerkia čėčėnų kovotojų įvykdytą teroristinį aktą“, kviečia „konfliktuojančias puses nutraukti karinių pajėgų naudojimą ir problemas spręsti tik taikiomis ir politinėmis priemonėmis“.

Kaip rašo Rimantas Varnauskas „Lietuvos aide“, Tėvynės Sąjungos frakcijai priklausanti Seimo narė Vilija Aleknaite klausė, kodėl Seimas nepasmerkė rusų žiauriai įvykdytų Seimėnų kaimo skerdynių? Tautininkų frakcijos narys Leonas Milčius teigė, kad šis teroro aktas yra Rusijos valstybinio terorizmo aidas, pasekmė. Konservatorių Juozas Listavičius sakė, kad siūlomame pareiškime nėra deramos reakcijos į aukos ir agresoriaus veiksmus. Kazio Bobelio nuomone, klaus-

mas jautrus, bet nematyti prieštasties daryti pareiškimą. O jei jau nuspręsta kažką pareikšti, tai „kitoje formoje“.

Pripažindami, kad tai desperatiškas veiksma, Demokratų frakcijos nariai Valdas Petrauskas ir Saulius Pečiulinas priminė, jog Rusija sunaikinio didžiumą Čėčėnijos miestų ir kaimų. Pareiškimo tekstą reikėtų papildyti jų pavadinimais.

Centro Sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas geros valios misijos vardu pasiūlė dalyvauti taikiai sprendžiant konflikta.

Neris Germanas į visus klausimus „dar ir dar, ir dar kartą“ atsakinėjo vienodai: jau penki pareiškimai dėl Čėčėnijos priimti, reikia įvertinti ir kitos pusės veiksmus, tai didžiausias XX amžiaus terorizmo aktas. LDDP frakcijos narys Vytautas Astrauskas dar klausė Germano, ar šis nebija Vilniuje esančios čėčėnų mafijos? Germanas sakė nebija. Kirkilas nesakė nieko. Pareiškimo tekstas nusiųstas į Užsienio reikalų komiteta.

Lietuvos prezidento susitikimai Europos Sąjungos konferencijoje

Vilnius, birželio 27 d. (Elta) — Prancūzijos Kanų (Cannes) kurorte vykstančiame Europos Sąjungos (ES) valstybių ir vyriausybų vadovų susitikime svečio teisėmis dalyvauja ir Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas. Susitikęs su Vengrijos ministru pirmininku Gyula Horn jis susitarė, kad šis spalio mėnesį apsilankys Lietuvoje.

Lietuvos prezidento susitikime su Bulgarijos prezidentu Žeili Zhelev kalbėta apie abiejų valstybių tarpvalstybinę politinę sutarties rengimą, taip pat aptartas Vidurio Europos šalių galimybes aktyviau bendradarbiauti su Juodosios jūros valstybėmis.

Lietuvos vadovas ES konferencijoje taip pat susitiko su Latvijos prezidentu Guntis Ulmani. Šio pokalbio metu pasikeista nuomonėmis dėl Lietuvos ir Latvijos integravimosi į Europos struktūras strategijos.

Kaip jau skelbta, šiame Europos Sąjungos aukščiausio lygio susitikime Lietuva dalyvauja pirmą kartą.

Pasirašyta sutartis pirkti orimulsioną

Vilnius, birželio 23 d. (Elta) — Lietuvos valstybinės energetinės sistemos generalinis direktorius Vladas Sirtutis ir Venetozos firmos Bitor Europe prezidentas Manuel de Oliveira, dalyvaujant Lietuvos ministrui pirmininkui Adolfui Šleževičiui, birželio 23 d. pasirašė ilgalaikę sutartį dėl naujo kuro orimulsiono tiekimo Lietuvai.

Per pirmuosius trejus metus Lietuva lengvatinėmis sąlygomis pirs iki 300,000 tonų orimulsiono. Manoma, kad vien ši nuolaida padės sutaupyti kelis milijonus dolerių. Jeigu kuras pasiteisins Lietuvoje, antrasis sutarties etapas numatytas penkiolikai metų. Aplinkos apsaugos ministerija davė leidimą bandymams Lietuvos elektrinėje Elektrėnuose sudėginti 80,000 tonų šio pakaitalo mazutui.

KALENDORIUS

Birželio 29 d.: Šv. Petras ir Paulius, apaštalai (mirė 64 ir 67 metais Romoje); Benita, Matigirdas, Gedrimė. 1893 m. gimė geografai ir visuomenininkas Kazys Pakštas. 1932 m. mirė kunigas, poetas, „Lietuvių tautos dainius“ Jonas Mačiulis — Maironis.

Birželio 30 d.: Pirmieji Romos Bažnyčios kankiniai (mirė 64 metais); Adela, Otonas, Emilija, Lucina, Skaidas, Novilė.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

DR. VAINUČIO VAITKEVIČIAUS PAGERBIMAS

Liepos 22 dieną, 6:30 vak. Henry Ford muziejuje, Dearborn, Michigan, vyks Amerikos Cancer Foundation Research and Service Programs pokylis, kurio metu bus pagerbtas vėžio tyrimų specialistas dr. Vainutis Vaitkevičius. Dr. Vaitkevičius bus pagerbtas už jo daugiau negu 30 metų darbą ir pasi- aukojimą vėžio tyrimo darbuose. Dalyvavimas pokilyje 150 dol. asmeniui. Smulkesnes informacijas sužinosite paskambinę telefonu 810-557-5353.

LB APYLINKĖS METINIS SUSIRINKIMAS

LB Detroito apylinkės visuotinis metinis susirinkimas skiriamas, liepos 16 d., 12:15 v. p.p. vyks Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Susirinkime bus pateikti pranešimai iš praėjusio LB apylinkių pirmininkų ir Politinio seminaro suvažiavimo Washington. Iš Detroito dalyvavo LB Detroito apylinkės pirmininkė Nijolė Zelwender, Apygardos pirmininkė Liūda Rugienienė ir Tarybos nariai Algis Rugienius ir Jonas Urbonas. Metiniame susirinkime bus valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai. Visuomenė kviečiama susirinkime dalyvauti.

APIE ŠV. PETRO BAŽNYČIĄ DETROITŲ SPAUDOJE

„Detroito Free Press“ laikraštis birželio 26 dienos laidoje išspausdino David Crumm raportą apie Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios trumpą istoriją ir jos uždarymą. Rašoma, kad Šv. Petro bažnyčios altorius, suolai, vargonai, ir kiti religiniai daiktai talkos būdu buvo pakrauti į 40 pedų ilgio talpintuvą ir išsiūsti į Alytų š.m. gegužės 28 d. Talpintuvus turėtų pasiekti Lietuvą liepos mėnesį.

IŠKILMINGOS VESTUVĖS

Birželio 24 dieną Fordo automobilų bendrovės viceprezidentės Helen ir Raimundo Petrauskų sodyboje, Dearborn, Michigan, įvyko jų dukros Laura Maria ir James Patrick Finnegan sutuoktuvės, kurias pravedė Michigano valstijos Apeliacinio teismo teisėja Marilyn Kelly. Jaunuosius lydėjo vyriausia pamergė Michelle Mustonen ir vyriausias pabrolis Michael Murphy. Pulką sudarė: Lisa Saton-Horton ir Peter Slaton, Nancy Briggs ir John Maxwell. Puotai vadovavo giminaitis Edmundas Petrauskas iš London, Ontario.

Tėveliai Helen ir Raimundas Petrauskai, Patricia Finnegan, močiutė Antanina Petrauskienė jaunuosius sutiko tradiciniu ukrainiečių ir lietuvių papročiu su duona ir druska. Po jaunosios dėdės ukrainietiška pasakytos kalbos, buvo sugiedota ukrainietiška ir lietuviška „Ilgiausių metų“.

Jaunųjų giminės, draugai ir pažįstami ilgai linksminosi, šoko ir grožėjosi aplinka, gera nuotaika ir jaunavedžiams linkėjo daug gražių ir laimę nesėdžių dienų.

Im

MIRTIES PENKERIŲ METŲ SUKAKTIS

Marijus Sajus, sulaukęs 70 metų amžiaus, mirė 1990 m. birželio 23 d. Macomb Center

ligoninėje, Detroito apylinkėje. Nuo 1953 m. jis su žmona Jūrate apsigyveno Detroito, o vėliau Warren, Mich., kur iki pensijos dirbo Fordo chemijos laboratorijoje, laimėdamas kelias premijas už darbo proceso patobulinimo sugestijas. Detroito lietuvių kultūrinėje veikloje reikšėsi Z. Mikšienės dramos sambūryje, renginiuose skaitydavo savo sukurtus eilėraščius ir ilgus metus giedojo Šv. Petro ir Šv. Antano lietuvių parapijų bažnytiniuose chorouose, kuriems man teko vadovauti. Prisimenu Marijų, kaip pavyzdinę choristą, stropiai lankantį repetitijas ir rodantį didelį norą gerai išmokti choro giedamas giesmes, stengėsi lavinti vokalinių pajėgumą, repetuodamas pusvalandį prieš Mišias ir valandą po Mišių. Ne kartą per pamaldas girdėjome Marijų giedant duetu „Maria mater gratiae“, „O sanctissima“ ir „Panis angelicus“, kurios buvo mielai klausomos ir pamaldoms teikdavo klasiškos rimties.

Penkerių metų mirties sukakčiai šv. Mišios buvo aukojamos Šv. Antano lietuvių parapijos bažnyčioje, Detroito, sekmadienį, birželio 25 d. Per pamaldas moterų choras atliko Marijaus męgstamą giesmę „Maria mater gratiae“.

CHORO REPETICIJOS

Šv. Antano lietuvių parapijos deimantinis jubiliejus bus švenčiamas rugpjūčio 13 d. Kartu švęs ir Vyčiai, nes jų organizacijos įsteigimas sutampa su parapijos įsteigimu. Pamaldose dalyvaus kardinolas Adam Maida, vysk. Baltakis ir kiti dvasininkai. Ryšium su iškilmingomis pamaldomis choras ruošiamas naujoms giesmėms, kurių bendros repetitijos vyks ta kiekvieną sekmadienį po lietuviškų pamaldų bažnyčioje prie vargonų. Esu dėkingas Jonui Asminui, Pranui Buničkui, Leopoldui Heiningui ir Alfonsui Kaspučiui, sutikusiems talkinti chorui giedojime, susijusiam su deimantiniu jubiliejumi ir kardinolo apsilankymu.

S. Slizys

LIETUVOS DUKTERYS DĖKINGOS JŲ DARBU RĖMĖJAMS

„Dainavos“ lietuvių meno ansamblio sukaktuvinius koncertus ir vaišes Detroito š.m. balandžio 23 d. puikiai pavyko.

Ivykio rengėjos Lietuvos Dukterys dėkoja visiems, taip nuoširdžiai šį renginį rėmusiems, ypač mecenatams Danutei ir Stasiui Geldžiams, rėmėjams Jurinai ir Vytui Rugieniams, Danutei ir Leonui Petroniams bei Rozei ir Kaziiui Ražauskams. Ačiū už dekoravimą Ramai Petrusėvičienei ir Mykolui Abariui, už nuotraukas Vytui Petrusėvičiui, už pranešimus Amerikos Lietuvių radijo klu-

Po „Dainavos“ ansamblio koncerto Detroito, š.m. bal. 2 d., susitiko buv. detroitiečiai. Iš k. – Bronius Polikaitis, prof. dr. Justas Pikūnas ir Juozas Polikaitis. Nuotr. J. Urbono

Lietuvos Vyčių susirinkime, įvykusiame Michigan City, IN, š.m. gegužės 20 d.

Lietuvos Vyčių veikla

LIETUVOS VYČIŲ 112 KUUOPOJE

Lietuvos Vyčių 112 kuopa, veikianti Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje Marquette Parke, nors tos kuopos nariai gyvena ir tolimesnėse apylinkėse, kartą per mėnesį susirenka parapijos salėn į susirinkimą apsvarstyti veiklos reikalus, išklausti paskaitos, tarpusavyje pabendrauti. 112 kuopa yra labai gausi nariais –

jų yra per 300 (narių verbavimu rūpinasi Eleonor Kasputis). Nesenai kuopa buvo suruošusi laimėjimų traukimą, kuris gražiai pavyko.

Nors tie laimėjimai buvo sukaupti renginiui, kuriuo norėta sutelkti lėšų Šv. M. Marijos Gimimo parapijai, bet, renginiui dėl tam tikrų priežasčių neįvykus, traukimas atliktas reguliaraus mėnesinio susirinkimo metu. Fantus rinko, bilietėlius platino ir kitus darbus atliko nemažas būrys

bui ir „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėms, už darbo talką Viktorijos ir Anatolijaus Viskantų visai šeimai. Pauliui Jurgučiui ir visoms, visoms LDD-jos narėms taip gražiai paruošusioms vaišes.

Ačiū dr. Petriui Zemaičiui, Danutei ir Stasiui Geldžiams, koncerto proga, iškviestiems po 100 dol. vaikų gydymui išskvietimui iš Lietuvos.

JONINĖS „PILĖNUOSE“

„Švyturio“ jūrų šaulių gegužinė „Pilėnų“ stovyklavietėje Joninių švėstis birželio 25 d. susirinko gausus būrys šaulių, jų draugų ir svečių net iš Ohio valstijos ir Kanados. Atsilankiusieji vaišinosi Stasio Butkaus šaulių kuopos vado Jono Sostako ir jo žmonos Rasos ant anglių keptais gardžiais viščiukais. Šeimininkavo šaulių moterų vadovė Onutė Selenienė ir jos talkininkės. Kuopos nariai Albinas Grigaitis, Vacys Slušnys ir Juozas Šuopys parūpino „alijošiaus lašų“ ištroškusiems. Alfonsas Rimba visus linksmino muzika. Švyturiečių vadas Mykolas Abarius pasveikino visus dalyvius, kapelioną kun. Alfonsą Baboną, Adą Poderienę ir svečius iš tolimesnių vietovių. Jis dėkojo visiems už atsilankymą ir paramą šaulių veiklai, Onutei Selenienei ir jos talkininkėms už dviem dienoms vykusią maisto paruošimą, Jonui ir Rasai Sostakams už viščiukų kepimą ir visiems prisidėjusiems prie gegužinės darbų. Joną Sostaką ir visus Jonus pa-

sveikino vardinį proga. Vyko ir vertingų laimikių traukimas, kurį pravedė Lidija Mingelienė ir Regina Juškaitė. Visi dalyviai buvo patenkinti gamtoje maloniai praleidę sekmadienio popietę, o rengėjai džiaugėsi sėkmingai praėjusia gegužine.

Regina Juškaitė

DAYTONA BEACH, FL

NAUDINGA LB APYLINKĖS VEIKLA

Daytona Beach Lietuvių Bendruomenės apylinkės darščioji valdyba, vadovaujama dr. Birutės Preikštienės, yra suplanavusi naudingą veiklą ir jos nemanoma atsakyti net karštai vasaros mėnesiais.

LB valdyba į savo veiklos planus įtraukė ir pabendravimus – bendrus pietus, kurie jau pradėti ruošti, bus tiesiami kiekvieno mėn. pirmąjį trečiadienį, Stacey's restorane.

Tretysis pabendravimas ir bendri šio telkinio lietuvių pietūs minėtame restorane vyko š.m. birželio mėn. 7 d.

Malonu pastebėti, kad šiuo renginiu susidomėję dalyvavo arti 65 asmenys.

LB Daytona Beach apyl. valdybos pirm. dr. Birutė Preikštienė pasveikino gausiai susirinkusius. Pasidžiaugė dėsmeis tokiems pabendravimams, pranešė apie apylinkės veiklą, aptarė ruošiamą birželinio mėnesio įvykių minėjimą, kvietė visus jame dalyvauti. Perdavė LB Floridos apygardos pirmininko Siemaškos padėką už apylinkės lietuvių aukas – 600 dol., kaip stipendiją jaunajai Lietuvos sportininkai, studijuojančiai Floridoje. Valdybos sekretorius Algirdas Šilbajoris supažindino su LB KV veikla, pageidavimais, gauta informacija. O jos gana daug, idomos. Ši informacija buvo labai naudinga, kad ir suglaustai perteikta klausytojams.

Pirmininkė dr. Birutė Preikštienė pakvietė žurnalistą Jurgį Janušaitį pasidalinti pergyvenimais iš Dresdeno bombardavimo laikų.

Jurgis Janušaitis 1944 metų rudenį ir 1945 m. žiemą gyveno Dresdeno, paštininkų lageryje, dirbo lageryje valytoju kartu su savo gimnazijos mokytoju a.a.

žmonių. Štai tie darbuotojai: Andrea Deksnis, Theresa Vaitkus, Vida Sakevičiūtė, Estelle Rogers, Dolores Wainauskas, Julie Zakarka, Peter Jasaitis, Loraine Švelnis, Edmundas Pocius. Laimėjimams dovanas aukojo: Standard Federal bankas, Petkus & Sons laidotuvių koplyčių savininkai, Gaidas Daimid laidotuvių koplyčių savininkai, Midland Federal taupymo ir skolinimo įstaiga ir daug kitų apylinkės verslininkų. Lietuvos Vyčių 112 kuopa jiems visiems, o taip pat visiems talkininkams, yra labai dėkinga.

D.V.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas dražinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	3 mėn.	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktore Danutė Bindokienė
Administracijos Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą, kas nors skelbti.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

Lietuvos Vyčių susirinkime gegužės 20 d. Iš kairės: kun. Antanas Zakaras, LV Centro pirm. Evelyn Ozelenė, Algirdas Brazis ir Theresa Vaitkus.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unio diploma, lietuviams suvalkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimai** (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd 3 v. p.p. 7 v.v. antrd 12:30-3 v.p.p. trečd 12:30-3 v.p.p. ketvd 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.v. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-9989 arba (312) 499-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIZDAS IR IŠSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. (312) 434-2123
Pirmd 2 v. p.p. 7 v.v. antr. 9 v.v. 12 ketvd 12-4 v. p.p. penkd 12-6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Oftalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave., Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St. 312-735-7709

Cardiac Diagnosis, Ltd.
3000 N. Halsted
Chicago, IL 60657
Tel. 312-296-3600

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
Ivykio vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p. Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBIA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

J. Rimtautas

MELU PRIDENGTA TEISYBĖ

IGNAS MEDZIUKAS

Birželio 14 tremimus prisimenant

Neseniai Maskvoje, Londone, Paryžiuje ir kitur buvo džiaugsmingai paminėti pergalės prieš fašizmą sukaktis, bet lietuvių tauta negalėjo tuo džiaugtis, nes jai priminė dviejų diktatorių (raudonojo ir rudojo) suokalbį pasidalinti jiems nepriklausančiomis teritorijomis. Dėl to pasidalinimo daugelis žmonių patyrė skaudžių nelaimių, kentėjimų, neteko gyvybių.

Birželio 14-toji, diena, primenantis mūsų tautos skaudžią tragediją, kurią turėjo iškentėti Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių gyventojai. Ta diena prasidėjo nekaltų žmonių tremimais, kurie tęsėsi ir 1945 m., sovietams sugrįžus. Niekuo nekalti žmonės, vos gimę kūdikiai, seneliai, neščios moterys, kaip didžiausi nusikaltėliai, buvo naktį užpulti ir išvežti į tolimus Rusijos pakraščius sunaikinimui.

Nelaimės pradžia siekia 1939 m. rudenį, kai Stalinas įsakė Lietuvos delegacijai pasirašyti su Sovietų Sąjunga dvi sutartis: vieną dėl Vilniaus grąžinimo, kita — dėl savitarpio pagalbos. Sutarties preambulėje nurodyta, kad abiejų valstybių santykiai normuojami, dedant pagrindą 1920 m. taikos sutartį ir 1926 m. nepuolimo sutartį. Be to, sutartyje buvo įsakmiai įrašyta, kad sutartis jokia būdu negali pažeisti susitariančių šalių suvereniteto teisių. TASS intensyviai platino V. Molotovo pareiškimą SSSR Aukščiausioje Taryboje, kad „Baltijos respublikas nenumatoma pa-

vesti sovietinėmis“. Jei kas kitaip tvirtintų, tai tuo pačiu šmeižtu Sovietų Sąjungą.

„Bolševiko garbės žodis“

Apie tą patį laiką panašios sutartys buvo pasirašytos su Estija ir Latvija, nustatant, kad jos sutinka įsileisti sovietų karines bazes. Pats Stalinas Latvijos užsienio reikalų ministrui davė „bolševiko garbės žodį“, kad Latvija nebūsiama okupuota. Panašiai sutartis buvo pasirašyti ir Suomijai, bet ji tokį siūlymą atmetė. Kilo karas. Suomiai apgynė nepriklausomybę, nors neteko dalies teritorijos. Revoliucijos šventės proga maršalas K. Vorosilovas spalio 7 d. užtikrino: „Jokiu atveju Sovietų Sąjungos kariuomenė nesikiš į suverenų Estijos, Latvijos ir Lietuvos respublikų vidaus reikalus“.

Žiūrėkime, kas iš tikrųjų netrukus po to įvyko. 1940 birželio 14 d. Lietuvai buvo iškeltas ultimatumas pakeisti vyriausybę ir įsileisti neribotą skaičių Raudonosios armijos dalinių. „Kad ir koks būtų jūsų atsakymas, rytoj Raudonoji armija vis tiek žengs į Lietuvą“, — pareiškė Lietuvos delegacijai užsienio reikalų ministras V. Molotovas.

Suomija per keturis pasipriešinimo mėnesius neteko apie 70,000 žmonių, bet liko laisva, jos žmonės išvengė lagerių ir deportacijų. Lietuva, tikėdama, kad bus švelniau traktuojama, neiššovė nė vieno šūvio, bet

neteko apie 300,000 žmonių, kurie buvo nužudyti, nukankinti, suluošinti.

Raudonoji armija okupavo visą Lietuvą. Atvykęs iš Maskvos, V. Dekanozovas (1953 m. sušaudytas) sureiškavo vyriausybę, prezidentu paskirdamas žurnalistą J. Paleckį, ministru pirmininku prof. V. Krėvę-Mickevičių. Kremlius skelbė pasauliui, kad Sovietų Sąjunga nesirengia pažeisti Lietuvos suvereniteto teisių, nežada kištis į jos vidaus gyvenimą. Tą patį kartą ir M. Gedvilas per Kauno radiją, įtikindamas gyventojus, kad Raudonoji armija atėjo į Lietuvą, „apsaugoti mus nuo karo pavojaus ir padėti mums išlaikyti nepriklausomybę“.

Dekanozovas prof. V. Krėvęi kalbėjo: „Kai tik praslinks pavojus, mūsų kariuomenė iš čia bus atitraukta“. Naujoji valdžia griežtai paneigė, kad žmonės neklausytų plintančių gandų, jog bus įvesti kolchozai, kad litas bus pakeistas rubliu. Propagandistai skelbė, kad čia yra liaudies priešų prasimymas. Bet valdžios veiksmai rodė ką kitą. Buvo aiškiai matoma, kad norima sunaikinti gražiai klestėjusią Lietuvos ekonomiką.

Prof. V. Krėvės Mickevičiaus pasiūlymas

Prof. V. Krėvė nuvyko į Maskvą išsiaiškinti, ar iš ten ateina tokie patvarkymai. V. Krėvė pasiūlė Molotovui, kad Lietuvai būtų suteiktas liaudies respublikos statusas, panašus, kokį turėjo Mongolija. Lietuva palaikysianti ryšius su Sovietų Sąjunga, turėianti savo kariuomenę, valiūtą, administraciją.

Dabar Molotovas jau prašė kito kalba, negu buvo skelbiama oficialiai. Jis pasakė, kad Kremliui patenkinsi tik visiškai Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą ir tai bus įgyvendinta ilgai nedelsiant. „Mes nekalbinėjame, bet priverčiame. Kas nepasiduos, bus sunaikintas“.

Grįžęs į Lietuvą, prof. V. Krėvė tuojau atsistatydino. Kartu su juo pasitraukė ir finansų ministras E. Galvanauskas. Prezidentas J. Paleckis „susirgo“. Nutarimus davinėjo Dekanozovas. Bet ir toliau, paskelbus rinkimus į Seimą, buvo giedama demagoginė daina apie Lietuvos nepriklausomybę, socialinius pertvarkymus, tautinės kultūros ugdymą. Apie įsijungimą į SSSR nebuvo užsimenama nė žodžio. Dekanozovas „Lietuvos darbo sąjungos“ vardu išklėdė liaudies Seimą kandidatus — tik tiek, kiek jų turėjo būti

išrinkta. Visi buvo raginami eiti balsuoti. Kas neis, bus liaudies priešas.

Sureiškuvus įsijungimas į SSSR

Seime, kuris įvyko liepos 21 d., A. Snieckus pateikė klausimą apie Lietuvos įjungimą į Tarybų Sąjungą. Prieš tai buvo įvykdyti daugelio žymesnių visuomenės ir valdžios asmenų areštai. Matyt, tuo norėta visus išgąsdinti. Seime be liaudies atstovų buvo daug pašalinųjų asmenų, kurie visi kėlė rankas už įstojimą į SSSR. Pirmininkas paskelbė, kad nutarimas buvo priimtas vienbalsiai.

Kilus rusų ir vokiečių karui, Raudonoji armija buvo greit iš Lietuvos išstumta. Paaiškėjo, kad visose trijose Baltijos respublikose buvo tą pačią dieną paskirti rinkimai (VI.14),

tą pačią dieną susirinko Seimai (VII.21) ir vienbalsiai pakėlė rankas už įsijungimą į SSSR. Daugelis pasaulio valstybių tokio įjungimo nepripažino, nes tai buvo tikras farsas.

Nuo to laiko prasidėjo Lietuvos žmonių nelaimės. Birželio 14 d. naktį pradėti Lietuvos žmonių (taip pat ir iš kitų Baltijos respublikų) tremimai. Šią praktiką bolševikai pasisavino iš carų, kurie drėmė sukilėlius. Tremimams buvo ruošiami planai. Į Kauną buvo atvykęs L. Berijos pavaduotojas V. Merkulovas. (Abu šie žudikai patys buvo naujos valdžios sušaudyti). Tremimas vyko vienu metu visose Baltijos respublikose. Molotovas, per radiją kalbėdamas, pareiškė, kad daug lietuvių savo noru išvažiuojo į Sibirą ir kitus Rusijos kraštus. Tai buvo begėdiškas melas, kuris negalėjo baisesios tiesos paslėpti.

TIESĄ SAKYTI NIEKADA NEVĖLU

Konservatorių partijos vadovybė paskelbė memorandumą dėl „grėsmingų vyriausybės veiklos padarinių“. Nerimą kelia vyriausybės pasirašytos paskolos ir garantijos užsienio paskoloms, per dvejus metus pasiekusios astronominę 4.1 bilijonų litų sumą. Tik 17.5 proc. šios sumos panaudota investicijoms ir gali sugrįžti į iždą. Visa kita — „pravalgyta“.

„Per trejus metus vyriausybė sukraus 7 bln. litų užsienio ir vidaus skolą“, — įspėja konservatoriai. Ta skola viršys dvejų metų valstybės biudžetą. Pensijos nuo 1992 m. vidurio sumažėjo net 4 kartus. Vyriausybei dangstant „privatizavimą“, beveik du trečdaliai privatizuotino valstybės turto išvaistyta be jokio pardavimo už pinigus ar investicinius čekius. Iki Seimo rinkimų nė viena valstybinė įmonė netapo privačia be privatizavimo.

Konservatoriai teisūs — niekas neatirsanda iš nieko. Krokodilo ašarų liejimas dėl dešiniųjų suardytų kolchozų ir gandinimai, kad dabar dirbantys piliečiai turi uždirbti duoną bemaž milijonui pensininkų, yra lauzti iš piršto. Nūdienai pensininkai, o tuo labiau buvusieji tremtiniai ir politiniai kaliniai, sočių ir aprūpintą senatvę užsidirbo su kaupiu. Valstybės turtas, sukurtas jų darbu. Tik dabar jis nusavintas, atimtas, pasidalintas buvusios partinės nomenklatūros ir su ja susijusių nusikaltėlių struktūrai.

Naujieji turčiai iš niekur

negalėjo atsirasti. Tai ne tik trečdalis valstybės piliečių apipilėjimas, bet drauge išilūs pasitvirtinimas iš jų. Tai ne tik jų darbo nuvertinimas, bet ir dorovės principų trypimas. Saujelei turtuolių (statistika rodo tokių esant iki 7 proc.), susigrobusių ar kitaip pasisavinusių valstybės turta, nerūpėjo ir nerūpėjo nei valstybės interesai, nei tėvynės ateitis, nei piliečių gerovė. Teisingumui būtų nelengva atsikirti juos nuo sąžiningų ir dorų verslininkų, tačiau tai padaryti anksčiau ar vėliau reikės.

Pastaruosiu metų suaktyvėjo vadinamųjų nuosavybės saugos šalininkų veikla. Jie pakankamai „moksliška“ postragauja apie nuosavybės teigiamą vaidmenį ugdant demokratine visuomenę, tačiau kaip vandens ir burną paėmę tyli apie tos „nuosavybės“ atsiradimą. O juk nuosavybė tik tada teisėta ir tik tada tokia atsiranda, kai ji įgyjama teisėtu būdu. Vogimas, grobimas, apgaulė, „privatizavimas“, pasinaudojimas tarnybine padėtimi anaipol susigrobto turto nuosavybė nepaverčia. Bruzdesys dėl „nuosavybės saugos“ rodo, kad valstybės turto privatizavimas eina į pabaigą, kad valdžia ne juokais susirūpino savo įvaizdžiu. Jau palengva artėja tas metas, kai kiekvienam grobstytojui, sukčiui, naujamam turtuoliui labiausiai reikės padorus, sąžiningo žmogaus kaukės. Tuo pradėta rūpintis gana kvalifikuotai.

Danutė Bindokienė

Antrasis lazdos galas

Daug tautų turi posakius, patvirtinančius, kad kiekviena situacija susideda iš „dviejų pusių“ — vienos teigiamos, antrosios — dažniausiai neigiamos. Mūsų liaudies paprastai sako, kad „lazda turi du galus“; jeigu vienu kam nugarą vonosi, tai antruoju gali ir tau šonus „išskalbt“.

Šis posakis užklysta mintin dėl pastarosios dienos kai kuriuose amerikiečių dienraščiuose pasirodžiusių straipsnių apie „vargšų rusų“ nerimą ir čečėnų partizanų galimus sabotuotus veiksmus toli už jų nuikiotos tėvynės sienų. Jau gegužės 9 d. ruostose Antrojo pasaulinio karo laimėjimo jubiliejinėse iškilmėse Maskvoje buvo ypač sustiprinta apsauga, nes sklido gandai, kad čečėnų partizanai ketina atlikti pasikėsinimą prieš Rusijos ar iš kitur atvykusius iškilmė dalyvius, o galbūt pasireikšti kitokiais smurto veiksmais.

Iškilmėms ramiai praėjus, nors svarbieji svetimų valstybių svečiai (išskyrus JAV prezidentą) nenorėjo šventiškos nuotikos drumsti užuominomis apie žiaurų karą Čečėnijoje, maskviečiai ir aplamai rusai šiek tiek nurimo: viskas atrodė vel tvirtose Kremliaus kontrolėje. Tas „viskas“ pasikeitė po įkaitų kriedžių Budionovsko mieste.

Eilinių Rusijos gyventojų nusistatymas prieš čečėnus ir baimė, kad panašūs įvykiai gali pasikartoti bet kurioje krašto vietovėje, vis labiau reiškiasi kasdienybėje. Net vaikai, kaip rašo „Christian Science Monitor“ dienraštis (birželio 26 d.), žaisdami Maskvos parke, jau sugalvojo naują žaidimą: šaudydami į „čečėnus“, gina savo artimuosius nuo teroristų užpuolimo. Apskritai, ypač sostinėje gyvenantys, čečėnai jaučia visuotinę savo kaimynų antipatiją (panašiai, kaip arabų kilmės žmonės po World Trade pastato susprogdinimo New Yorko mieste). Į tą „raganų medžioklę“ įsijungusi ir policija. Pasak oficialaus čečėnų kilmės maskviečių protesto, policija jau sulaukusi tūkstančius žmonių, įtardama juos „teroristiniu

nusiteikimu“, tik dėl to, kad jų išvaizda čečėniška. Tai patvirtina ir Tarptautinės žmogaus teisių organizacijos atstovai, pareiškė, kad vietiniai čečėnai panaudojami kaip „atpirkimo ožiai“, kad būtų nuraminti rusai, išsigandę galimų teroristų.

Tuo tarpu policija ir Rusijos Vidaus reikalų ministerija paniegia davusi bet kokias instrukcijas persekioti vietinius čečėnus, nepaisant gandų, kad apie 10,000 čečėnų kilmės žmonių laikomi Maskvos kaledimose, sufabrikuojant nusikaltimeis, ypač dėl vizų ir pasų įstatymų „pažeidimo“. Yra net siūlymu, kad visi čečėnai, gyvenantys Rusijos teritorijoje, būtų deportuoti arba bent suvaryti į „tam tikras stovyklas“. (Čia vel atsiliepia JAV, kai japonų kilmės amerikiečiai Antrojo pasaulinio karo metu buvo išvaryti iš savo namų ir internuoti stovyklose kaip belaisviai.)

Galbūt Rusijos vyriausybė, užuot vis labiau išpūtusi „čečėnų teroristų baimės burbulą“, turėtų priminti savo krašto piliečiams, kad dar nelabai tolimoje praeityje daug Sovietų Sąjungos pavergtų tautų gyventojų su tokiais pat nepasitikėjimu ir baimė žvelgė į kiekvieną rusą, jų tėvynėje atsiradusį „aip okupanto atstovą“.

Šiandien JAV žiniasklaidoje jau pasireiškia užuojauta rusų tautai, susirūpinimas savo saugumu. Penkis dešimtmečius niekas neužjutė Lietuvos, Latvijos, Estijos ar kitų pavergtų tautų, niekas nevadino rusų piktais vardais, nors baisaus smurto veiksmai prieš pavergtuosius nebuvo vien gandai — kaip dabar kalbama apie čečėnų ketinimus — o tikri įvykiai. Nepaisant „vargšų rusų“ rūpestio, jiems šiandien mes nedaug jaučia visuotinę savo kaimynų antipatiją (panašiai, kaip arabų kilmės žmonės po World Trade pastato susprogdinimo New Yorko mieste). Į tą „raganų medžioklę“ įsijungusi ir policija. Pasak oficialaus čečėnų kilmės maskviečių protesto, policija jau sulaukusi tūkstančius žmonių, įtardama juos „teroristiniu

Todėl tie, kurie analizuodami vyksiančius visuomenės procesus, atskleidžia tikrąsias ekonominės suirutės, valdininkų korupcijos ir didžiulio gyventojų nusikurdimimo priežastis, yra labai reikalingi

apkvalifikuoti pilietinės sąmonės blaivintojai.

Kai tautą ištikdavo katastrofinio masto nelaimės, visada atsiradavo tiesos sakytojų. Nūdienu — ne išimtis.

Edmundas Simanaitis

Dail. Vlodo Vaitiekūno išleistuvių popietėje, St. Petersburg, FL. Iš k. — Dana Mažeikienė, dail. Vladas Vaitiekūnas ir Irena Silkaitienė. Nuotr. Vyt. Mažeikos

PARTIZANINIO PASIPRIEŠINIMO 1944-1945 m. IŠTAKOS

POVILAS VAICEKAUSKAS

9

Vienus pristatydamas prie aerodromo darbų, reikėdavo bombas pakrauti į lėktuvus, ar nešioti kitokius krovinius, paruoštus transportui, kitus vedavo į spausdines, kur buvo rankomis sukamos mašinos, spausdinančios bolševikinę spaudą. Aš, matydamas sugrįžusius, visus purvinus, išvargusius ir išbadėjusius, vengiau pakliūti į tokią „kompaniją“. Buvo šaltos lapkritis, aš tebuvau apsvilkęs plonu lietpalčiu ir, kad nevarytų dirbti, nusiaudavau batus, susikišdavau juos į kišenes ir taip basas su lietpalčiu stodavau į išrikiuotą eilę — basų ir prastai apsirengusių vis dėlto nevarydavo darbam. Maitino labai blogai. Ryta ir vakarą šiltas skystimas, vadinamas kava, o iš tikrųjų tai vos geltonas vanduo, nudažytas šaukštų cikorijs ar degintų miežių. Per pietus duodavo vadinamos sriubos, kuri buvo visai liesa, su keliom kruopom arba pajuodusiu bulvių gabalėliais. Kaip vėliau patyriau, kalėjimuose vis dėlto kartais suvargusių „cukorių“ (džiovintos duonos). Ten daugiau buvo miltų, o ne duonos liekanų. Nusiemę kepus, stovėjom eileje, o jie, priėję prie kiekvieno, dubenėliu sėmdavo ir pildavo į mūsų kepus. Trečias kareivis nešdavo krepšelį cukraus ir mažyčiu indeliu, visiškai tokiu, kaip siuveno „pirščiuokas“, atseikėdavo kiekvienam į saują smulkaus cukraus, kurį iš karto

supildavom į burną. Tai ir visas maistas. Laimė, kad kai kas dar pasidalindavo su kitais draugais gabalėliais maisto, pasiimto iš namų. Mažas, bet riebus, lašinių gabaliukas čia vaidino didžiausią rolę. Taip ir išbuvom daugiau kaip savaitę toje formuojamoji divizijoje, kur dabar yra išdygęs prašmatnus užsienio turistams viešbutis „Lietuva“ ir pastatyta universalinė parduotuvė. Likimas lėmė stovykloje susitikti žmogų, kuris padėjo parašą ant įsakymo mobilizuoti į Raudonąją armiją Lietuvos vyrus. Manau, kad jis neturėjo jokios juridinės teisės tai padaryti, kadangi 1918-1919 metais buvo išvartytas iš Lietuvos teritorijos kartu su Raudonosios armijos Žemaičių pulku, kuriame tarnavo. Jo pavardė Jonas Soblys, sovietinės kariuomenės majoras. Pamąčiau jį vaikstantį po mūsų lagerį (vadinu lageriu todėl, kad ta stovykla buvo aptverta spygliuota viela, turėjo sovietų kareivių ginkluotas sargybas, niekas laisvai iš ten negalėjo išeiti ir niekas iš pašalinųjų nebuvo prileidžiamas su mumis susitikti. Mano atvykusiam tėvui iš Zarasų nelaido pasimatyti, su manim pasikalbėti). Tiesiai priėjęs ir pasakiau tam vadinamam LTSR kariniam komisariui, kad mes čia esam prievarta sugaudyti, norim grįžti namo. To paties jo prašė vienas sugautas mokytojas iš Ukmergės apylinkių. Jis norėjo geriau mokytojauti, bet nebūti Raudonojoje armijoje. Soblys iš pradžių tylėjo, o paskui atsakė mums abiemis neigiamai ir greit pasišalinio. Jis dėvėjo Raudonosios armijos karininko uniformą, ant kepurės raudonai blizgėjo penkiakampė žvaigždė — argi mes galėjom iš jo ko nors kito ir laukti, nors jis puikiai kalbėjo lietuviškai, bet jo dvasia buvo mums svetima ir nesu-prantama.

Pagaliam mums pranešė, kad žygiuosime į Ukmergę. Ten būsime apnundiruoti ir pradėsime karišką gyvenimą. Kelionei mums išdavė septyniems žmonėms gal

šiek tiek daugiau negu litrinį stiklainį amerikietiško konservų, vadinamų „svinijau tušonka (kiaulienos troškiny) ir saują cukraus. Tą dėžutę globoji tuoj patikėjom vienam mūsų šešių grupės iš Rokiškio nariui; mat jau iš anksto planavom, pragai pasitaikius, dingti su visa „tušonka“.

Kai išžygiavom Ukmergės plentū, mūsų pulkas buvo varomas ginkluotų sovietų karių, keletas jų buvo net raiti. Pulko vadas buvo rusas ir turėjo savo planšetėje mūsų užrašytas pavardes bei vardus. Varomųjų buvo keli šimtai. Kai pajudėjom ir buvom gerokai už Vilniaus ribų, kažkam iš mūsų pasiūlius, užtraukėm dainą „Augo girioj ažuolėlis“... Rusai pasidarė švelnesni ir mandagiau su mumis kalbėjo, dažniau leisdavo po vienos kitos dainos ir ant griovio kraštų pasėdėti. O kai padainavom „Eik žašele, Vokietijon, eik tu Hitlerio vergijon...“, pulko vadas visai buvo patenkintas, kai jam lietuvių išvertė dainos žodžius į rusų kalbą. Eidami plentū sutikom kelis tokius pat pulkus, varomus ginkluotų kareivių į Vilnių.

Mūsų tarpe buvo ir Lietuvos kariuomenės karininkų, daugiausia leitenanto laipsnio. Jie buvo numatyti mažų grupių vadais. Viename lenkiškai kalbančiame kaime sustojom ilgesniam poilsiui, daugiau negu porai valandų. Ten vieną trobą, slaptai nuo rusų kareivių akių, įvyko lietuvių karininkų, puskarininkų bei viršilų, dalyvaujant ir eiliniams, kurių tarpe ir aš buvau — susirinkimas posėdis. Buvo vadinamas paprastai išgerimas už dešros ir namine degtine apraudo stalo. Kažkuris turėjo „červoncų“, todėl galėjom degtinės nusipirkti iš kaimo gyventojų, kurie kalbėjo lenkiškai. Vienas buvusis Lietuvos karininkų, kilme aukštaitis, maždaug taip kalbėjo susirinkusiems:

— Vyrai, kokių velnių mums kišti galvas po svetima komanda ir fronta, kur bolševikai ir vokiečiai tarp savęs

(Bus daugiau)

Lietuvos krepšinio rinktinė ir treneriai prieš kelionį į Graikiją, kur šiuo metu vyksta 29-sios Europos vyrų krepšinio pirmenybės.

Nuotr. Viktoro Kapočiaus

29-se Europos krepšinio pirmenybėse

**Į LIETUVOS UOLAS
SUDUŽO IR VIKINGŲ
LAIVAS**

REMIĞIJUS GAŠKA

Šį vakarą (birželio 27 d.) Atėnų olimpiniam stadione Lietuvos krepšinio rinktinė stovėjo į kovą prieš Švediją. Ir kai viskas buvo suskaičiuota, lėntoje matėme įtikinančią mūsų šikių 96:73 pergalę. O lietuviams šio laimėjimo reikėjo, kad atitinkančiai įsitvirtintų „A“ grupės antroje vietoje.

Nuėjusiam nepersitipriausią priešą, lietuviai pradeda be savo žvaigždžių. Ant suolo lieka Sabonis ir Marčiulionis. Jų vietas užpildo Einikis ir Štombergas. Pirmus ledus pralaužia švedai, bet Kurtinaitis sodina ilgą ir jau 3:2 Lietuvos naudai. Švedai laikosi – įmeta tris baudas iš eilės ir veda 5:4. Nuo šio momento lietuviai perima žaidimo eigą ir savo rankas ir pirmavimą jau nepaleidžia. O šios rungtynės yra puiki proga pasireikšti mūsų jaunimui. Ir Garastas gan dosnus, leisdamas pažaisti visiems, išskyrus Sabonį ir Marčiulionį. Nors ir nežymiai, bet lietuviai pirmąją visą pirmąją puslaikį. Čia turi progos sužibėti Karnišovas, surinkdamas 14 taškų. Pirmas kėlinys baigiamas 46:40 Lietuvos naudai.

Antrąjį kėlinį Garastas pradeda su Saboniu, Kurtinaičiu, Karnišovu, Chomičium ir Krapiuku. Marčiulionis vis dar ant suolo. Bet jo ir nereikia. Sabonis tučiuojau pasireiškia ir Lietuvos kapitalas pradeda augti. Sabonio trys ir Karnišovo vienas metimai rezultatai kelia 55:45. Abi lentas dominuoja Sabonis ir nėra jokios abejonės dėl baigminio rezultato. Sumetęs 20 taškų ir nuėmęs 12 kamuolių per savo žaislas 16,5 minutes, Sabonis apleidžia aikštę, leisdamas jaunimui užbaigti puotą. Išskyrus Marčiulionį, žaidė visi. Garastui buvo gera proga išbandyti savo suola, nes niekam ne paslaptis, kad lietuvių atsarginių suolas gana trumpas. Galime tvirtinti, kad Einikis ir Štombergas egzaminą išlaikė ir ateityje jais bus galima labiau pasitikėti. Kiek nuvylė Lukminas, nieko žaug neatlikęs, bet savo pasuolėse padaręs keletą esminių klaidų. Rungtynėse taškus pelnė: Karnišovas – 24, Sabonis 20, Einikis 14, Kurtinaitis 11, Štombergas 7, Chomičius 8, Visockas ir Timinskas po 4, Markevičius ir Lukminas po 2. Šiandien ir baudų metime lietuviai pasitaisė jas mėtydami 80% tikslumu. Karnišovas iš 15 mestų įmetė 13-ka.

Po rungtynių įvykusioje spaudos konferencijoje švedų treneris R. Nilsson teigė, kad Lietuva turi labai gerą komandą, galbūt vieną iš keturių geriausiųjų. „Mes laikėmės pirmajame kėlinyje“, – kalbėjo Nilsson, – kol Sabonis ir Marčiulionis sėdėjo ant suolo. Bet įėjus Saboniui, negalėjom reikiamai lietuviams pasipriešinti. Mes džiaugiamės turėję progos pažaisti prieš vieną geriausių Europos komandų“.

Vladas Garastas savo pastabas pradėjo pažymėdamas, kad rungtynėmis ir jų statistika jis esąs patenkintas. „Gal publika ir tikėjosi, jog laimėsime didesniu skirtumu, – aiškino Garastas, – bet neužmirškime, jog Švedija pateko į 12 geriausių Europos komandų“. Paklaustas apie Sabonio sveikatą, Garastas paaiškino, jog Šarūnas vakar žaidė ypač sunkias rungtynes ir pats prašėsi nežaisti. O dėl ligos porą treniruočių praleidęs Sabonis, turėjo nors kėlinį prisijungti prie komandos.

Lietuvos krepšininkams spaudos konferencijoje atstovavo Karnišovas. Daugiausia, kaip Prancūzijoje žaidžiusį, Karnišovą kamavo prancūzų žurnalistas. Artūras gražiai įvertino prancūzų sugebėjimus, nes yra galimybė, jog Lietuvai ketvirtfinaliuose gali tekti žaisti su Prancūzija. Artūras labai išgyrė gerą Prancūzijos suolelį ir jų iššovo vienas metimai rezultatai kelia 55:45. Abi lentas dominuoja Sabonis ir nėra jokios abejonės dėl baigminio rezultato. Sumetęs 20 taškų ir nuėmęs 12 kamuolių per savo žaislas 16,5 minutes, Sabonis apleidžia aikštę, leisdamas jaunimui užbaigti puotą. Išskyrus Marčiulionį, žaidė visi. Garastui buvo gera proga išbandyti savo suola, nes niekam ne paslaptis, kad lietuvių atsarginių suolas gana trumpas. Galime tvirtinti, kad Einikis ir Štombergas egzaminą išlaikė ir ateityje jais bus galima labiau pasitikėti. Kiek nuvylė Lukminas, nieko žaug neatlikęs, bet savo pasuolėse padaręs keletą esminių klaidų. Rungtynėse taškus pelnė: Karnišovas – 24, Sabonis 20, Einikis 14, Kurtinaitis 11, Štombergas 7, Chomičius 8, Visockas ir Timinskas po 4, Markevičius ir Lukminas po 2. Šiandien ir baudų metime lietuviai pasitaisė jas mėtydami 80% tikslumu. Karnišovas iš 15 mestų įmetė 13-ka.

Po rungtynių įvykusioje spaudos konferencijoje švedų treneris R. Nilsson teigė, kad Lietuva turi labai gerą komandą,

galbūt vieną iš keturių geriausiųjų. „Mes laikėmės pirmajame kėlinyje“, – kalbėjo Nilsson, – kol Sabonis ir Marčiulionis sėdėjo ant suolo. Bet įėjus Saboniui, negalėjom reikiamai lietuviams pasipriešinti. Mes džiaugiamės turėję progos pažaisti prieš vieną geriausių Europos komandų“.

Vladas Garastas savo pastabas pradėjo pažymėdamas, kad rungtynėmis ir jų statistika jis esąs patenkintas. „Gal publika ir tikėjosi, jog laimėsime didesniu skirtumu, – aiškino Garastas, – bet neužmirškime, jog Švedija pateko į 12 geriausių Europos komandų“. Paklaustas apie Sabonio sveikatą, Garastas paaiškino, jog Šarūnas vakar žaidė ypač sunkias rungtynes ir pats prašėsi nežaisti. O dėl ligos porą treniruočių praleidęs Sabonis, turėjo nors kėlinį prisijungti prie komandos.

Lietuvos krepšininkams spaudos konferencijoje atstovavo Karnišovas. Daugiausia, kaip Prancūzijoje žaidžiusį, Karnišovą kamavo prancūzų žurnalistas. Artūras gražiai įvertino prancūzų sugebėjimus, nes yra galimybė, jog Lietuvai ketvirtfinaliuose gali tekti žaisti su Prancūzija. Artūras labai išgyrė gerą Prancūzijos suolelį ir jų iššovo vienas metimai rezultatai kelia 55:45. Abi lentas dominuoja Sabonis ir nėra jokios abejonės dėl baigminio rezultato. Sumetęs 20 taškų ir nuėmęs 12 kamuolių per savo žaislas 16,5 minutes, Sabonis apleidžia aikštę, leisdamas jaunimui užbaigti puotą. Išskyrus Marčiulionį, žaidė visi. Garastui buvo gera proga išbandyti savo suola, nes niekam ne paslaptis, kad lietuvių atsarginių suolas gana trumpas. Galime tvirtinti, kad Einikis ir Štombergas egzaminą išlaikė ir ateityje jais bus galima labiau pasitikėti. Kiek nuvylė Lukminas, nieko žaug neatlikęs, bet savo pasuolėse padaręs keletą esminių klaidų. Rungtynėse taškus pelnė: Karnišovas – 24, Sabonis 20, Einikis 14, Kurtinaitis 11, Štombergas 7, Chomičius 8, Visockas ir Timinskas po 4, Markevičius ir Lukminas po 2. Šiandien ir baudų metime lietuviai pasitaisė jas mėtydami 80% tikslumu. Karnišovas iš 15 mestų įmetė 13-ka.

Po rungtynių įvykusioje spaudos konferencijoje švedų treneris R. Nilsson teigė, kad Lietuva turi labai gerą komandą,

**LIETUVIŲ KILMĖS VAIKŲ
STOVYKLA DAINAVOJE**

Jaunimo stovykla Dainava jau klega. Šią vasarą joje stovyklaus įvairios grupės. Telpa čia ne vien jaunimas, bet ir įvairioms lietuviškos kultūros sritims įsipareigojusiu suaugusiųjų vienetai; renkasi čia ir visa šeima – vaikai, tėvai, seneliai ir vaikaičiai. Kiekviena grupė atvyksta čia iš anksto paruošusi ir jai atitinkančią programą.

Pagal Dainavoje stovyklaujančių grupių amžių, naujausioji ir jauniausioji yra „Lithuanian Heritage Camp“, nors ir jos amžius jau 17 vasarų. Pats jos pavadinimas nusako ir programos turinį. Turinys jį perduodamas anglų kalba, nes čia susirenka lietuvių kilmės lietuviškai nekalbantys jaunimas. Su Lietuva jis supažindinamas įvairių priemonių pagalba – Lietuvos miestai ir gamtovaizdis filmas, istorijos žymesnėji įvykiai – kita vaizdinė medžiaga, tautiniai papročiai, dainos ir šokiai. Stovyklautojais ši stovykla labai gausi – vis šimtinė ir kasmet gausėjanti.

Džiaugtis, kad ši stovykla gausėja ir visa jos programa vyksta anglų kalba – sunku, bet džiugina tai, kad mišrių šeimų lietuviškoji pusė stengiasi neprarasti ryšio su savo kilme ir savo vaikams stengiasi suteikti galimybę arčiau pažinti jų tėvų kilme, pažinti Lietuvos istoriją ir tautos kultūrą aplamai.

Už tautinį identitetą šiais laikais kruvina kovojama pasaulyje. Kovojuama už savo tautos valstybinį statusą, už jos nepriklausomybę. Atgimimas jaučiamas ir Amerikos lietuvių tarpe. Trečios ir net ketvirtos kartos jaunuoliai atvyksta į šią stovyklą iš tolimiausių JAV vietovių. Dėl to ir galima džiaugtis, kol dar yra tokių. Lietuviams užsienyje, atrodo, dar nėra pavojaus išnykti.

Kai Dainava 1978 metais pradėjo šią stovyklą (iš tiesų Dainavos tuolaikinis administratorės Jadvygos Damušienės pastangomis ir rūpesčiu), teko susidurti su dideliais sunkumais: pasiekti tuos, jau lietuviškai nebekalbančius; atlaikyti nepasitenkinimus, kam į Dainavą jau išileidžiama anglų kalba vedama stovykla; kam stengiamasi ateiti pagalbon lietuviams tėvams, kurie patys nekreipia dėmesio į vaikų lietuvių kalbą ir t.t.

Toks nusiteikimas laiko slinktyje blėso, kai vaikai, grįžę iš šios stovyklos, rudenį jungiasi į tautinių šokių šokėjų vienetus, lituanistines mokyklas, o nepilnai lietuviškuose namuose skamba lietuviška daina.

Pastebėta, kad vaikai labai greit įsimena dainų žodžius ir dainuoja, lyg moką lietuviškai kalbėti (dainos mintis ir atskiri žodžiai jiems išaiškinami prieš dainavimą).

Šimtinės stovyklos mintis bus „Su daina per Lietuvą“. Stovykloje bus daug dainuojama ir kreipiamas dėmesys į populiarnes dainas pagal krašto vietas. Bus tikra Dainų šventė Dainavoje.

Stovyklai jau kelintą vasarą vadovauja Rima Polikaitytė, patyrusi vadovė, pati Dainavoje augusi, vadovavusi stovykloms, ruošusi stovyklaujančioms grupėms programas. Rima yra baigusi universitetą ir įsigijusi kalbos patologijos magistrės laipsnį. Dirba Marian-Joy reabilitacijos centre, Wheaton, Illinois. Savo atostogas ji aukoja šios stovyklos darbiui. O darbas – ne lengvas. Šiandien surinkti kolektyvą vasaros darbiui, kai daugelis atostogas planuoja praleisti Lietuvoje, yra labai sunku. Tik aukos dvasia, atsinešta iš savo žemės ir perduodama sekančioms, kartoms, galės išlaikyti tautos dalį gyvą ir svetimuose kraštuose. Jei ji sutirps

Jadvyga Damušienė

materialistiniame pasaulyje – tauta mirs.

Kai užsienyje gyvenantieji lietuviai pradeda apsiprasti su mintimis daugiau rūpintis lietuvių išėjimoje, tai ir stovyklos, kaip ši, turi būti įjungiamos į remiamųjų eiles, nes laiko slinktyje ji gal ir bus vienintelė palikusi, kurioje jau anglų kalba bus kalbama vaikams apie „egzotišką“ jų tėvų ir protėvių žemę Lietuvą. Gal ir dainų žožiai bus verstiniai, tik palikę originalia melodija. Tai tik skausmingas svarstymas parvykimui, kas gali įvykti gyvenant ne savos tautos valstybėje.

Šiuo straipsneliu norima atkreipti dėmesį, kad „Lithuanian Heritage“ stovykla jau yra pasirošusi. Įveikusi visus sunkumus, š.m. liepos 30 d. pradės darbą Dainavoje. Iki šiol dar neuzregistravusieji savo vaikaičiai, ar žinantieji mišrias šeimas, dar nesupažinusias su šia stovykla, prašomi užs painformuoti ir pasiūlyti užregistruoti vaikus kreipiantis šiuo adresu: L. H. Camp, 1209 County Ln., Le-mont, IL 60439, arba kreipiantis telefonu (708) 257-2022.

Stovyklautojų dvasiniu stoviu rūpintis jaunas kunigas Edis Putrimas, Vasario 16-tos gimnazijos Vokietijoje kapelionas, o fiziniu stovyklautojų gerbūviu rūpintis dr. Alg. Joys iš Rochester, Michigan, ir gailėstingoji sesuo Victoria Prochacka iš Wisconsin. Stovyklautojus maitins didelį patyrimą turinti šeimininkė Ona Norvilienė.

Čia dar norisi pažymėti, kad į stovyklos darbų sekretorės pareigas yra įsijungusi dr. Jocio žmona Ava, nelietuvė, o dvi jų mergaitės, jau išaugusios šio stovykloje, įsijungia į darbą kaip būrelių vadovės. Stovyklos komendantu pareigose bus drausmingas studentas Marius Polikaitis. Vakariinių programų vadovė – studentė L. Krumplytė, o visos stovyklos vadovas bus skelbiamas atskirai, išimtinai.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

OAK LAWN REALTY
6253 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453

BALYS BUDRAITIS

Patamauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestiuose. Suinteresuoti skambinkite:

BUDRAIČIUI

Bus. 708-499-7000 Res. 312-778-3971
Fax. 708-499-7006 Pager 312-308-0307

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuterijū FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

CONDO FOR SALE
9840 S. Pulaski Rd.,
Oak Lawn, IL

1 bdrm, 3rd fl., elevator bldg.
Very nice condition; \$53,000.
Low taxes. Call:
McKay & Poague
312-238-8448 or 708-422-1605

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

FOR RENT

išnuomojamas 3 kamb. butas
71 St. ir Mozart Ave. apyl. vienam arba dviem pensininkams. Kreiptis: 312-778-1700 arba 708-839-1784.

IEŠKO BUTO

Nerūkantis pensininkas nori išsinuomoti 1 kambarį.
Tel. 312-471-2540.
Skambinti tarp 7 v.v. ir 10 v.v.

IEŠKO DARBO

Jaunas, 34 m. nerūkantis ir nevertojantis alkoholio vyras ieško darbo. Galiu prižiūrėti senus žmones, dirbti naktinius darbus ir kt., bet kurioje JAV valstijoje. Skambinti Tel.: (202) 547-2671 nuo 9 v.v. iki 6 v.r. Truputį kalbu angliskai.

FOR SALE

DAINŲ ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTĖ

Prisiminkite praeitos vasaros Dainų šventės Alvido Buklio nufilmuotoje ir Vidos Kuprytės suredaguotoje aukštos kokybės VHS juostoje.

Kaina tik \$25

Čekius siųsti:
Lithuanian R. Catholic Federation of America
4545 W 63 Street
Chicago IL 60629

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.
7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457

RENATA KLIMAVIČIŪTĖ

A full service lender for:

- Home loans
- Refinancing
- Paying off debt

Do A-F credits

Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

J K S CONSTRUCTION

„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

Kokybiškai atleku vidaus, išorės dažymus, remontus. Pigiai, greit, sąžiningai. Turiu rekomendacijas ir darbo leidimą. Krepplis: 708-656-6599.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.

H. Dečkytas
Tel. 585-6624

SVEIKINAME JAUNAVEDŽIUS

ALGIJONĄ PERVAŽĄ
ir
IRENA ARMONIENĘ.

Linkime meilės, laimės ir sėkmės

Draugai

Š.m. gegužės 7 d. Lietuvos ambasadoje, Vašingtone, buvo šv. Mišios ir ambasados rūmų pašventinimas. Kartu vyko JAV Lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimas ir politinio seminaro užbaigimas. Aukas šv. Mišių metu kun. Antanas Saulaitis, SJ, priima iš Viktoro Kaufmano ir Ramunės Kligytės. Nuotr. Elvyros Vodopalieneš

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.
Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.
Komerčinės siuntos pagal susitarimą.
Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui.
MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.-
Aukštos kokybės maisto produktai

Du patys populiariausi, tai šventinis už \$39.- ir 55 svarų įvairaus maisto už \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, alicjus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, alicjus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštentai), konservuoti žirnėliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją. Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. Dirbame nuo 1987 m.
TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

LIETUVA 50 MEIŲ KARO PABAIGOS MINĖJIMO SŪKURIUOSE

(Tęsinys)

Visų buvusių kalinių vardu žodį tarė politinis kalinys Aleksander Arendt. Jis kalbėjo: „Čia kasmet vasarą renkasi buvę kaliniai ir minios nukankintus kolegas prisiminti ir pagerbti. O šiandien — 50-osios metinės, kai buvome išvaduoti. Susirinkome atšvesti ir atžymėti nacių teroro pabaigą.“

Stutthofas buvo tik dalis tos nacių sistemos grandinės, kuriai priklausė Auschwitz-Birkenau, Majdanek ir kiti Austrijoje ir Vokietijoje įkurti tautų naikinimo lageriai. Į Stutthofą buvo gabenami kaliniai iš visos Europos. Šalia Lenkijos piliečių čia buvo piliečiai iš Rusijos, Čekoslovakijos, Italijos, Prancūzijos, Anglijos, Vokietijos, Belgijos, Olandijos, Danijos, Norvegijos, Suomijos, Latvijos, Lietuvos, Estijos, Vengrijos, Rumunijos, Jugoslavijos, Gudijos, Ukrainos, Ispanijos, Graikijos, Turkijos, Bulgarijos, Lichtenšteino, Luxemburgo, Švedijos, Austrijos ir iš Amerikos. Stutthofas buvo taip pat ir žydų, ir čigonų naikinimo sistemos dalis.

Nacių okupacijoje žuvo maždaug 6 milijonai lenkų, kurių pusė buvo sunaikinta koncentracijos stovyklose. Į šią naikinimo sistemą į Stutthofas buvo įjungtas. Beviltskoje padėtyje kaliniai glaudėsi kartu kovodami už būvį, nežūrėdami viens kito ideologinio, ar nacionalinio, ar politinio skirtumo: buvo aukšta moralinė vertybė — gyventi viltimi.

Sniego audros slinko nacių varomi 21,000 kalinių, evakuojami dėl besartinančio fronto per Kašubų žemę. Tai buvo mirties žygis: penkiomis kryptimis — Wejherovo ir Pucko keliais ejo kaliniai. Kašubai bandė padėti visokiais būdais, labiausiai maistu — vis tiek keliai buvo nukloti lavonais užmuštų žmonių-kalinių. To mirties žygio nesuskaičiuojami kapai dokumentuoja dabar baisiąją tragediją. Pusė varomųjų paliko amžinai gulėti kelių pakraščiuose. Kita dalis laivais ir baidakiais buvo evakuojami ir dauguma rado mirtį Rytų ir Šiaurės jūroje. Laivai „Cap Arcona“, „Thielbek“ ir „Athen“ kalinių prikrauti buvo subombarduoti: kaliniai žuvo Liubeko įlankoje.

Mūsų sąmonėje iki dabar glūdi iš neįsildomai vaizdai. Tų vaizdų neįmanoma iš savo sąmonės išbraukti.

Galbūt dabar mūsų šauksmas, šauksmas buvusių politinių kalinių, pagelbės pasidaryti tolerantais ir išmesti iš žodyno žodį neapykanta, kad žmonės gyvenimo ideologiją nenorėtų pakeisti į mirties ideologiją.

Mes, buvę koncentracijos stovyklų kaliniai, norėtume taikos ir ramybės, mes norime šį mirties lagerį paversti istorija. Mes nenorime ugdyti nesantaikos, bet norime priminti teisybę ir kad nacių režimo atsiminimai būtų palaikomi.

Šitai kalbėjo mus, visų valstybių buvusių kalinius atstovaudamas Aleksander Arendt, kalinys Nr. 40286.

Trimito garsams nutilus, Lenkijos kariuomenės garbės dalinio karių trims šūviams nuskardejus ir šūvių aidams nuskardejus Sruogos aprašyto „Dievų miško“ atslaitėse, padėjome kankintiems ir žuvusiems draugams garbės vainiką, po 50 metų gerbdami jų auką, kad atneštų laisvę būsimoms kartoms, taip pat tada aukotą ir būsimai, dabar esamai laisvai Nepriklausomai Lietuvai.

Gegužės 10 d. buvo skirta susipažinti su Stutthofu muziejumi. Buvę politiniai kaliniai vedžiojo ir supažindino atvykusius su Stutthofu lageriu. Lietuvos grupės vadovu buvo

PILYPAS NARUTIS

Mykolas Pečeliūnas, kuris ir buvo pagrindinis šio viso subvimo įdintojas ir mūsų tarpininkas su iškilmių rengėjais. Jis vedžiojo grupę, aiškino ir atsakė į klausimus ir papildydamas savais prisiminimais. Kai ką papildė P. Narutis ir VI. Telksnys. M. Pečeliūnas yra išjungęs pagelbėti Stutthofu muziejaus administracijai ir dabar jo pastangomis Stutthofu muziejuje esančius dokumentus pasilikio tyrinėti St. Buchaveckas, Lietuvos Istorijos instituto darbuotojas. Mykolas renka visų buvusių kalinių prisiminimus ir literatūrinę medžiagą muziejui. Muziejus nori kuo daugiau atidengti nacių užmačius, kurios buvo visokiais būdais slepiamos.

Nuvežiau muziejui iš Amerikos dokumentų ir buvusių kalinių lietuvių parašytų knygų apie Stutthofą. Aleksandras Kantvilas iš įkaitų grupės, dabar gyvenantis Australijoje, atsiuntė jo paties piešinius, vaizdus iš Stutthofu gyvenimo, kuriais bus papuoštas muziejus. Muziejus turi specialų kambarį, kuriame yra kalinių paveiksai, vaizduojantieji jų išgyvenimus kacetėse.

Mikšys Ramutis, Lietuvos grupės vadovas, imasi iniciatyvos, kad Stutthofe, šalia ambasadoriaus atvežtos paminklinės lentos, kur nors būtų pastatytas meninis architektūrinis paminklėlis. Apžiūrėjome su R. Mikšiu keletą tam tinkamų vietelių, ir R. Mikšys įteikė visus reikalingus prašymus Stutthofu muziejaus vadovybei, kad gautų leidimą.

Svėntei Stutthofe pasibaigus, visa Lietuvos grupė aplankė Marienburgo pilį, kuri yra tik apie 30 km nuo Stutthofu. Visi kaliniai, vežami į Stutthofu stovyklą, dažniausiai buvo kalinami ir Marienburgo kalėjime. Apžiūrint dabar ir vaikstant po šią nepaprastai didingą kryžiuočių tvirtovę, kurios mūrinės trijų metrų storumo sienos liudija tos pilies stiprumą ir didybę, prisiminė man dienos, kada Marienburge buvau prieš 52 metus. Atsimenu, kaip tada dr. A. Kučinskas, istorikas, atvežus mūsų grupę į Marienburgo kalėjimą, su išjautimu pasakojo mums apie kalintą kunigaikštį Kęstutį, apie Lietuvos kariuomenę, kurią po Žalgirio mūšio Vytautas buvo čia atvedęs Marienburge užimti. Džiaugėmės tada, kad mes turime garbės būti nacių atvežti į tą pačią istorišką Lietuvai vietą kaip ir Kęstutis kalėti. Dabar mus lydinti po pilį vadovė pasakojo, kaip pat kaip kadaise ir dr. A. Kučinskas, kaip Kęstutis su pagalba atsivertusio lietuviu iš pilies pabėgo.

Dabar leisiuosį grįžti vėl į Stutthofą, į nacių, kurią okupuota Lietuva buvo vertinama vykdyti nacišką užmačius, bet nepasidavė, tvirtovę. Po mūsų arešto antinacinė rezistencija dar stipriau apjungė visą Lietuvą. Lietuvių aukos ne vien tik Stutthofe, taip pat ir Flossemburge ir Dachau, Sachsenhausen ir kituose kacetuose, o taip pat ir nacių kalėjimuose, kurių priskaičiuojama iki 29,000, ypač švenčiant 50-tąsias metines, yra neužmiršamos. Tos aukos liudija žiauriai okupaciją Lietuvoje ir, kad lietuviai, kovodami prieš nacius, neleido užslopinti Lietuvos laisvės troškimo. Tačiau ar yra lietuvių kova ir aukos nacių okupacijoje ir nacių genocidas išgarsintos pasaulio valstybių tarpe? Šis renginys Stutthofe — bene pirmasis, kur dalyvavo daugelio valstybių ir Lietuvos atstovai, parodė ir lietuvių kovą, ir Lietuvą nuo nacių žiauriai kentėjusią.

Lietuvos įkaitų grupė

Patekau į Stutthofą su Lietuvos įkaitų grupe. Kodėl ši grupė vadinama „Lietuvos įkaitų“ grupe? To nebuvo užrašyta nei dokumentuose, nei ant mūsų nugaros: ant krūtinės tik nešiojome raudoną trikampį su „L“ raide, reiškiančią „Litauer“ ir numerį, kuris reiškė kelintą kalinys aš esu. Buvau — 21244. Vadinas prieš mane į Stutthofą buvo priimti 21243 kaliniai. O tuo metu buvo Stutthofe (1943 m. kovo mėn. 26 d.) apie 3,500 kalinių. (Kur kiti? Aišku žuveno...)

Pradžioje mes buvome 46 lietuvių kalinių grupė. Nuo arešto valandos mums nieko Gestapo nesakė: tik vežė, vežė, kol per Tilžę, Karaliaučių, Marienburgą atvežė į Stutthofą ir čia uždėjo visiems numerius. Taip iki karo pabaigos nesužinojome, kodėl mes čia buvome atvežti. Po to, išėję į laisvę, radome dokumentuose ant visų mūsų lydraščių uždėtą bendrą, tą patį asmeniškai kaltinimą, kad mes — esame atsakomingi, jog Lietuva nepakluso vokiečių valdžios skelbtai Lietuvos jaunimo mobilizacijai. Toks buvo vienodas asmeniškasis ir visai grupei kaltinimas: nebuvome pavieniai tardyti, nebuvome asmeniškai apklausti, nebuvome net asmeniškai traktuojami geriau ar blogiau. Bet, daug kartų buvome SS ispėti, jei bent vienas iš mūsų prasizengtų nustatytai tvarkai ar pabėgtų, visa grupė bus atsakominga. (Esu matęs laikraščiuose mūsų grupę aprašant, atspausdintą kabutėse — „įkaitų“ — pavadinimą. Tai reik skaityti jei jau ne žeidimu, tai bent nesuapratimu.) Šią grupę galima vadinti arba nevadinti įkaitais, bet deti kabutes nederėtų).

Sustojo ilgėliau prie Lietuvos įkaitų klausimo, nes, manau, kad tai yra istoriškai pažymėtina taktinė, labai svarbi lietuvių ir valstybei, kaip naciai terorizavo Lietuvą ir jos žmones. Prisimintina, kiek daug buvo kalbama ir rašoma per 50 metų sovietinės Maskvos apie šį nacių okupacijos laikotarpį Lietuvoje ir kiek daug užsienio laikraščiuose buvo kartojami melagingi gandai, bet neryškiai aiškinama lietuviškoje spaudoje kaip Hitleris, pamėgdžiodamas Stalina, mėgino Lietuvą tvarkyti.

Kalbantis su a.a. J.E. vyskupu V. Brizgiu, stačiat Lietuvos Kankinių koplyčia, jis užsiminė, kokios buvo dėtos Lietuvos Bažnyčios pastangos dėl kun. Alfonso Lipniūpo ir kun. Stasio Ylos arešto. Abu kunigai buvo Lietuvos jaunimo dvasiniai vadai ir dar daugiau, jie buvo to meto Lietuvoje dvasiniai šulai. Vienas Vilniuje, kitas Kaune. Jie buvo Lietuvos jaunimo dvasinė atrama. Būdamas SAS pirmininku ir vėliau atstovaudamas Lietuvos studentijai, jutau ypatingą dvasinę tvirtovę šiuose mūsų dvasiškiuose. Šių kunigų areštą skaudžiai palietė Lietuvos Bažnyčia. J.E. V. Brizgys papasakojo kaip tuojau buvo susirišta su Gestapo vadovais ir gavo atsakymą, kad ne tik kunigų, bet ir tos visos grupės likimas priklausys nuo Lietuvos laikysenos ir paklūsumo esamai vokiečių administracijai Lietuvoje. Tuo būdu išryškėjo, kad Gestapas laiko šią grupę Lietuvos įkaitais ir susiejo jos likimą su Lietuvos.

Ne tik tie kunigai, bet ir kiti asmenys grupėje buvo kruopščiai Gestapo parinkti, kad čia atsidirindėtų Lietuvos visuomenė ir kad juos žudant, Lietuva pajustų skaudulį, pradėtų nuolat žiauti naciams. Ypač pirmosios Stutthofe buvimo savaitės mūsų grupė buvo labai

Prel. Kazimieras Vasiliauskas, Sibiro kalinys, atlikė Lietuvos kankinių koplyčioje šv. Mišias, asistuojant kun. Vladui Dielininkaičiui gegužės 29 d. už Lietuvos okupacijų metuose žuvusių nuo nacių ir bolševikų genocido.

skaudžios: krenta Petras Kerpė (43 m.), Vytautas Tumėnas (35 m.), Algirdas Tumėnas (42 m.), Bronius Grigas (41 m.), Ignacas Budrys (48 m.), Antanas Januševičius (41 m.), Žymantas Masaitis (38 m.), Kazys Bauba (35 m.). Aš ir trečdalis mūsų buvome sukrypėlių (Sruogos vadinamų — klipatų) eilėse...

Visa tai poros mėnesių laikotarpyje... Krito jauni, pačiame fiziniame pajėgume vyrai dėl mušimų, bado, troškulio ir nehigieniškų sąlygų išsukavę. Tai reik skaityti jei jau ne žeidimu, tai bent nesuapratimu. Šią grupę galima vadinti arba nevadinti įkaitais, bet deti kabutes nederėtų).

Sustojo ilgėliau prie Lietuvos įkaitų klausimo, nes, manau, kad tai yra istoriškai pažymėtina taktinė, labai svarbi lietuvių ir valstybei, kaip naciai terorizavo Lietuvą ir jos žmones. Prisimintina, kiek daug buvo kalbama ir rašoma per 50 metų sovietinės Maskvos apie šį nacių okupacijos laikotarpį Lietuvoje ir kiek daug užsienio laikraščiuose buvo kartojami melagingi gandai, bet neryškiai aiškinama lietuviškoje spaudoje kaip Hitleris, pamėgdžiodamas Stalina, mėgino Lietuvą tvarkyti.

Kalbantis su a.a. J.E. vyskupu V. Brizgiu, stačiat Lietuvos Kankinių koplyčia, jis užsiminė, kokios buvo dėtos Lietuvos Bažnyčios pastangos dėl kun. Alfonso Lipniūpo ir kun. Stasio Ylos arešto. Abu kunigai buvo Lietuvos jaunimo dvasiniai vadai ir dar daugiau, jie buvo to meto Lietuvoje dvasiniai šulai. Vienas Vilniuje, kitas Kaune. Jie buvo Lietuvos jaunimo dvasinė atrama. Būdamas SAS pirmininku ir vėliau atstovaudamas Lietuvos studentijai, jutau ypatingą dvasinę tvirtovę šiuose mūsų dvasiškiuose. Šių kunigų areštą skaudžiai palietė Lietuvos Bažnyčia. J.E. V. Brizgys papasakojo kaip tuojau buvo susirišta su Gestapo vadovais ir gavo atsakymą, kad ne tik kunigų, bet ir tos visos grupės likimas priklausys nuo Lietuvos laikysenos ir paklūsumo esamai vokiečių administracijai Lietuvoje. Tuo būdu išryškėjo, kad Gestapas laiko šią grupę Lietuvos įkaitais ir susiejo jos likimą su Lietuvos.

Ne tik tie kunigai, bet ir kiti asmenys grupėje buvo kruopščiai Gestapo parinkti, kad čia atsidirindėtų Lietuvos visuomenė ir kad juos žudant, Lietuva pajustų skaudulį, pradėtų nuolat žiauti naciams. Ypač pirmosios Stutthofe buvimo savaitės mūsų grupė buvo labai

ti žmones Lietuvoje, kurioje antinacinė rezistencija jau buvo įsisiūbavusi, ir kūrėsi VLIKas. Žinoma, čia turėjo įtakos ne tiek nacių noras apiraminti Lietuvoje pasipriešinimą okupacijai, kiek nesėkmė karo frontuose, kuri vertė pagalvoti ir apie užfronte. Nacių planus sunku aiškinti, reikėtų gilesnio žvilgsnio į Gestapo archyvus, kyla klausimas, kodėl Gestapas, išžydes žydas Lietuvoje, galutinai naikindamas getus Kaune ir Vilniuje, vis tik nesunaikino pasilikusių žydų, bet atvežė išlikusius į Stutthofą juos toliau kankinti. Degino gyvas žydes moteris, bet vyrus laikė be darbo. Kodėl?

Užsiminiau anksčiau, kad „Ehrenhaftling“ aš — mes padarė laikinai. Kai Stutthofą evakavo karo frontui slenkant, vėl mus įjungė į visą kalinių masę, varė per sniego pusnis. Šitoji kelionė visuose muziejaus dokumentuose atžymėta kaip — „Todes marsch“ (mirties žygis). Bet tą žygį, naujomis mūsų aukomis atžymėta, verta atskirai aprašyti, aprašant ir kitus, Stutthofe kalėjusius.

Dabar religinis žvilgsnis į Stutthofą. Dievo ranka lydi Lietuvą ir lietuvių tautą. Pažvelkime iš dvasinės perspektyvos, kuri mums yra Dievo įdiegtas šiam trumpame šios žemės kelyje. Po 50 metų išdrįsus vertinti ir vadinti visa tai Dievo stebuklu, parodančiu kaip Dievas kenčiančius lydi ir jiems padeda, nes kitokio pagrindo Stutthofu tikrovės vertinimui nesurandau.

Į Lietuvos įkaitų grupę Dievas įjungė du kunigus ir tie kunigai visą Stutthofu vietovę padarė šventove. Tie kunigai laimino gyvus ir pašventino žuvusius Stutthofe kankinius, kurių kūnai buvo deginami krematoriume. Sunku įsivaizduoti ir dabar pajusti jausmus, kada laikomas šventos Mišios Stutthofe, krematoriumo krosniai deginant nukankintuosius, arba kai susisiekiama su kitais tikinčiaisiais, nors buvo uždrausta, ir slaptai dalinama komunija (išnešiojama degtukų dėžutėse visų tautybių kaliniams). Teikiamas atgailos ir paskutinysis sakramentas mirštantiems ir sušaudymui paskirtiems kariams. (Bus daugiau)

• 1967 m. gruodžio 3 d. chikuragai, vadovaujami gyd. Christian Barnard, Pietų Afrikos Cape Town ligoninėje pirmą kartą istorijoje persodino žmogaus širdį. Pacientas po to gyveno 18 dienų.

A.†A. RASA CELINA PAUKŠTIENĖ Šimkutė

Gyveno Frankfort, IL, anksčiau Chicagoje, Brighton Park apylinkėje.

Iškeliavo iš šio pasaulio 1995 m. birželio 23 d., 5:15 val. vakaro, sulaukusi 48 metų.

Gimė Vokietijoje, Bad Mergentheim. Amerikoje išgyveno 46 m.

Nuliūdę liko: duklė Erika, sūnus Aleksandras ir jų tėvas Edvardas; motina Valerija Šimkienė; broliai: Mindaugas su žmona Mary ir jų sūnūs: Michael ir Mark, duklė Megan; Algis su žmona Sandra ir jų sūnūs: Christopher ir Jonathan, duklė Lauren; tetos: Placida Balšaitytė, Marija ir Bronius Kruopai, gyv. Bostone, sūnūs: Valentas ir Algis Mockai bei jų šeimos, duklė Živilė Mockutė Groh ir šeima; mirusios tetos Sofijos Ališauskis vaikai: duklė Aldona su vyru Norbert ir šeima, sūnus Edvard su žmona Sue ir šeima.

Velionė buvo dukra a.a. Mečio.

Laidotuvės įvyko pirmadienį, birželio 26 d. Iš laidojimo namų velionė buvo atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio mišios bažnyčia, kurioje buvo aukojamas 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė buvo palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse šalia savo tėvo.

Nuliūdę duklė, sūnus, motina, broliai ir kiti artimieji.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

A.†A. RASAI PAUKŠTIENĖ-ŠIMKUTEI a.a. Mečio Šimkaus dukrai,

Vos 48 metus sulaukusiai, su sunkia liga ilgai ir kantiškai kovojusiai, birželio 23 dieną Aukščiausiojo Amžinybės pašauktai, skausme likusiems — dukrai ERIKAI, sūnui ALEKSANDRUI, motinai VALERIJAI ŠIMKIENEI, broliui MINDAUGUI su šeima, broliui ALGIUI su šeima, tetai PLACIDAI BALŠAITYTEI ir visiems likusiems giminėms bei artimiesiems reiškiami giliai užuojautą ir kartu liūdime.

Jada ir Vytautas Girniai
Danguolė ir Petras Griganavičiai
Dagmara Jurcienė
Vincentina ir Jonas Jurkūnai
Leokadija ir Antanas Kašubai
Vanda ir Vaclovas Mažeikai
Lilė ir Mindaugas Mažeikai
Teodora Plytnikienė
Onutė Šiaudikienė
Eleonora ir Mečys Valiukėnai ir šeima
Leokadija ir Juozas Žvyniai

Mieluosius draugus

PETERSONUS —

STASE, broliui Adolfui Vanagai Kanadoje mirus, ir RICHARDA, broliui Vokietijoje mirus, ir jų šeimai bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Danutė ir Edmundas Eidukai
Vytautas Janulaitis
Ona Lukienė
Pranė ir Juozas Masilioniai
Elvyra ir Pilypas Naručiai
Marija ir Juozas Plačiai
Elena ir Petras Spukai
Milda ir Viktoras Šatai
Antanina ir Juozas Vasiukevičiai

Mūsų nare!

A.†A. JADVYGAI GAUDUŠIENEI

meldžiame Amžinosios Šviesos. Velionės seseris — JANINĄ GLIAUDELIENE, ALEKSANDRĄ ŠVARIENĘ IR MARIJĄ ABARAVIČIENĘ, jų šeimas ir visus velionės liūdinčius guodžiame.

Lietuvos Dukterų draugija

Skaudžios netekties valandoje, mirus Broliui

A.†A. ADOLFUI VANAGUI

Pedagoginio Lituaniistikos Instituto direktorę STASE PETERSONIENĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučia

JAV LB Švietimo Taryba

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Buvusioms „Siamo dvynukėms“, lietuvaitėms Vitalijai ir Vilijai, padėti sumažinti galvos kaušo rekonstrukcijos operacijos išlaidas ruošiami pietūs Pasaulio lietuvių centro didžiojoje saleje sekmadienį, liepos 9 d., 12 val. Visus gausiai dalyvauti kviečia „Lietuvos Vaikų vilties“ organizacija, Lietuvių katalikų labdara, Lithuanian Mercy Lift, „Saulutė“ ir Lietuvos Našlaičių globos komitetas.

Šiomis dienomis „Drauge“ pastebėsite kelias dideles Šv. Kryžiaus ligoninės reklamas. Atkreipkite dėmesį į ligoninės siūlomą paslaugą ir jomis pasinaudokite. Tam tikrą laiką netolimoje praeityje Šv. Kryžiaus ligoninė buvo praradusi daugelio lietuvių pasitikėjimą (ir lietuviškai kalbančių gydytojų bei kitą personalą), bet, perėmus ligoninės administravimą energingajam Mark Clement, daug kas pasikeitė ir gerąją pusę. Nors lietuvių gydytojų vis tiek yra mažai, bet pacientų aptarnavimas tikrai geras ir rūpestingas. Pernai „Hospitals and Health Networks“ žurnalas jau ketvirtą kartą suteikė Šv. Kryžiaus ligoninei „Great Comeback“ žymenį. Ligoninė yra įkurta Šv. Kazimiero seselių, turi 385 lovas ir verta atidesnio lietuvių dėmesio.

Marijonų provincijolas kun. Donald Petraitis, MIC, birželio 29 d. išvyksta į Argentiją, kur aplankys marijonų vienuolijos skyrius Avellaneda ir Rosario vietovėse. Jis taip pat dalyvaus specialiaame „Conventus“ – suvažiavime liepos 10-13 d. Čia susiburs visas marijonų vikariatas Argentinoje ir svarstys darbus bei planus ateičiai. Suvažiavimo tema – „Už Kristų ir Bažnyčią 2000 metais“. Liepos 2 d. kun. Petraitis dalyvaus kun. Antano Lubicko, MIC, 40 metų kunigystės jubiliejaus iškilmėse Argentinoje.

BALFo direktorių suvažiavimas, kviečiamas St. Petersburg, FL, BALFo skyriaus valdybos ir nariu (skyriaus pirmininkė ir dir. – dr. Aldona Valienė, direktorė – Aldona Grinienė) vyks St. Petersburg, FL, Lietuvių klubo namuose lapkričio 9 d. Po iškilmingai BALFo švestoje jubiliejaus, kuris buvo pažymėtas gyvosios Lietuvos pagalbos šauksmo ženklu, šis pirmasis direktorių suvažiavimas akivaizdžiai parodys, kokį milžinišką labdaros darbą BALFas atlieka, vienin-gai dirbdamas visame šiame krašte. Tą BALFo vienybę išlaikė ilgametė BALFo centro valdybos pirmininkė Maria Rudienė ir visi BALFo ulieji darbininkai.

Kiekvieną sekmadienį, 11 val. (Michigan valstijos laiku) ryte, „Gintaro“ vasarvietėje, Union Pier, MI, aukojamas lietuviškos šv. Mišios. Jas aukoja tėvai jėzuitai, atvykdami iš Čikagos. Union Pier vasarotojai ir apylinkių lietuviams kviečiami pasinaudoti šia paslauga.

B. G. Jodwalis, Riverside, IL, prie „Draugo“ prenumeratos mokesčio, dar pridėjo 100 dol. Tariaume nuosirdų aciu už mūsų pastangų įvertinimą išlaikyti vienintelį užsienio lietuvių dienraštį ir jo gražų prisiminimą savo dosnia auka.

Čikagos skautai ir skautės, liepos 22 - rugpjūčio 5 d. stovyklausiantys Rako stovyklavietėje, prašomi iki birželio 30 d. atsiųsti registracijos lapus ir mokesčių. Registruojantis po šios datos, reikės mokėti 25 dol. pridėtinio mokesčio. Registracija siunčiama stovyklos administratoriui Rūtai Končiui, 1306 Acorn, Lemont, IL 60439. Tel. (708) 257-1315.

• **Draugo fondas** remia „Drauga“, „Draugas“ remia mus visus.

Baigiantis mokslo metams, Kolmar, Oak Lawn, IL pradinės mokyklos mokiniai ir mokytojai, spec. pedagogės Ritonės Rudaitienės iniciatyva, Lietuvos našlaičiams surinko daug naujų ir panaudotų rašymo bei spalvavimo sąsiuvinii, meno darbams įvairių reikmenų, muzikos gaidų ir dvi dėžes skudučių. Visa tai buvo perduota „Saulutei“.

Kristina Milaitė.

BAIGĖ MOKYKLĄ

Kristina Milaitė šiais metais baigė Adlai E. Stevenson aukštesniąją mokyklą. Ji yra Bronės (Pliuraitės) ir Juozo Milo (Milašaus) dukra. Mokyklą baigė su aukščiausiu pagyrimu, yra apdovanota Illinois State Scholar, President's Education pasiryšėjimu moksle programoje, trečių ir ketvirtus mokslo metus priklausė „National Honor Society“, aprašyta „Who's who in American High School“ metraštyje. Ji ne tik gabi moksle, bet ir gera bėgikė. Kristina savo gimnazijoje trejus metus buvo geriausia bėgikė, apdovanota „Senior Athletic Cross Country and Track“ žymeniu, taip pat „Big Gun Award in Cross Country“. Pasiekusi keturis gimnazijos rekordus ilgos distancijos bėgime.

Paskutinius dvejus metus ji buvo komandos kapitone, bet vis tiek atrado laiko ketverių metų dalyvauti Prancūzų kalbos klube ir „Stars“ klube, kuris rengia vaju ir renka pinigų sušelpiti nepelno siekiančias organizacijas. Kristina neužmiršo ir savo senelių gimtojo krašto; ji šoka lietuviškus tautinius šokius su „Vytureliu“ ir „Klumpe“, dalyvaus Milwaukee, WI, ruošiamoje „Folk Fair“ (yra buvusi to festivalio „reklamė mergaitė“, kai jos nuotrauka puošė festivalio plakatus), 1994 m. dalyvavo Dainų ir tautinių šokių šventėje Lietuvoje (su „Klumpe“).

Rudenį Kristina pradės lankyti Illinois universitetą Champaign - Urbana, IL.

Šv. Kazimiero kongregacijos seselės maloniai kviečia visuomenę kartu su jomis jungtis į maldas, kad Šv. Kazimiero vienuolijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Šv. Mišios šia intencija bus aukojamos šeštadienį, liepos 1 d., 9:30 val. r., motiniškojo namo koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd. Mišias aukos benediktinas tėvas Samuel Russell.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747.** (sk)

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už\$98. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.** (sk)

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: **T. Lesniasukienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.** (sk)

ILLINOIS DOVANA ŠIAULIAMS

Illinois valstijos „Department of Central Services“ (CMS) padovanojo daug vartotos, bet dar labai geros, mokslinės bei medicinos įrangos gamtosaugos ir sveikatos apsaugos įstaigoms Šiauliuose. Įranga įkainuota 346,000 dol. ir išsiųsta į Lietuvą š.m. birželio 26 d. Lithuanian Mercy Lift pastangomis.

Amerikos Vidurio Vakarų srities gamtosaugos administratorius Valdas V. Adamkus pareiškė, kad „Šiaulių miesto savivaldybė ir gyventojai padarė Illinois valstijos EPA gilų išpuolį, besistengdami išspręsti savo aplinkos taršos problemas, todėl valstija mielai dovanoja jiems šią įrangą“.

Pasak CMS direktoriaus Michael S. Schwartz, dovana yra reikšminga dar ir todėl, kad Illinois valstijoje gyvena daug lietuvių kilmės žmonių. „Mes jaučiame Lietuvai daug palankumo už jos ilgą, bet sėkmingą, kovą, igyvendinant demokratiją ir nepriklausomybę savo krašte“.

Pagal Vidurio vakarų EPA srities programą, ir toliau bus teikiama techninė parama Lietuvai bei kitom dviem Baltijos valstybėm.

PIRMOJI VASAROS GEGUŽINĖ PLC

Štai ir vėl viena graži ir saulėta diena, žinoma, labai karšta, nes jau trys dienos kaip prasidėjo vasara, nes šiandien vyksta pirmoji gegužinė, rengiama PLC komiteto.

Išklause šv. Mišių, kurias atnašavo pal. J. Matulaičio misijos kapelionas Algirdas Paliokas, SJ, ir prel. Juozas Prunskis, skubame į centro sodą, kur po medžiavim paruošti stalai ir skanūs pietūs laukia svečių.

Vienas labai svarbus dalykas, kad paruošiamieji darbai atlikti vidurinioios kartos PLC komiteto, o pietus virė taip pat jaunos šeimininkės, vadovaujamos Rūtos Sušinskienės. Kaip malonu matyti, kad jos ne tik pietus ruošė, bet ir su šypsena mums patarnavo. Negaliu nepaminėti ir gairinamąsias gėrimais mus aprūpinusių, nes tokią karštą dieną jie padėjo ne vienam.

PLC pagalbinio vieneto pirmininkė Bronė Nainienė pasiūlydė ir padėjo atsilankiusiems, o ypač šios gegužinės jaunosios kartos rengėjams ir šeimininkėms. Pamatę tiek daug žmonių, besirenkančių į gegužinę, paukščiai paliko savo „namus“ centro medžiuose ir patys išskrido kitur pasisvečiuoti, užleisdami mums vietą po medžiais. Kaip įdomu ir keista, kad lauke žmonės daug balsiau kalba, vaikai daug smagiau krykštuoja, net lietuviškos muzikos garsų nelabai girdėjosi. Pasistiprinę ir atsigaivinę, galėsime tęsti tai dienai dar numatytus darbus, o rengėjai džiaugsis gerai pasisekusia gegužine ir ilsins savo pavargusias kojas.

Karolina Kubilienė

Lithuanian Mercy Lift organizacija skelbia, kad iškilminga vakarienė – „Sveikatos dovana“ bus š.m. lapkričio 4 d. Cafe Brauer saleje, Lincoln parke (Čikagos miesto centre, prie zoologijos sodo). Ruošos komitetą sudaro: Marytė Nemickienė (pirmininkė), Lidija Ringienė, Regina Griškienė ir Asta Razmienė. Šiemet LML skiria ypatingą dėmesį Lietuvoje tuberkulioze sergantiems pacientams. Šis pokylis susietas ir su LML laimėjimais, kurių bilietėliai jau išsiuntinėti visiems rėmėjams. Kviečiame vakarienės datą rezervuoti LML!

JAV EPA pareigūnai ir Lithuanian Mercy Lift atstovai neseniai lankėsi Illinois gubernatoriaus Jim Edgar istaigoje, kur buvo pranešta, kad Illinois dovanoja Lietuvai daug techninės įrangos, susietos su gamtosauga. Iš kairės: Birutė Vindašienė, Lidija Ringienė ir Jurgis Lendraitis (pirm.) iš Lithuanian Mercy Lift organizacijos; V regiono EPA administratorius Valdas V. Adamkus; gubernatorius Jim Edgar; Lietuvos gen. garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza; Vacys Šaulys, EPA V regiono Tarptautinėms programoms atstovas ir James Park, Illinois Gamtosaugos įstaigų direktorius. (EPA)

IŠ ARTI IR TOLI

LB APYLINKIŲ SUVAŽIAVIME

Birželio 10-11 d. JAV LB apylinkių suvažiavime, vykusiame Washington, DC, dalyvavo ir Floridos Sunny Hills apylinkės pirmininkė L. Savaitienė bei buvusi pirmininkė O. Adomaitienė. Buvo išklaudyta įdomių pranešimų Lietuvai rūpimais klausimais, aplankytos Floridos senatorių Bob Graham ir Connie Mack bei vietos atstovo Pete Peterson istaigos. Iš kitų Floridos apylinkių į suvažiavimą niekas neatvyko.

LIETUVIAI JAV KARIU ŠVENTĖJE

Palm Beach apylinkės lietuvių gegužės 28 d. dalyvavo JAV karių veteranų pagerbimo iškilmėse, pagerbiant žuvusius kovose dėl laisvės. Lietuviai galėjo didžiulius, kai daugybės vėliavų jūroje plėvesavo ir lietuviška trispalvė.

Buvo padėtas vainikas prie paminklo žuvusiems ir buvo paskelbta, jog lietuviai – vienintelė etninė grupė, jau 19-tą kartą dalyvaujanti šiose iškilmėse. Lietuvišką vėliavą nešė J. Tamas-Tamašauskas, vainiką – tautiniais rūbais pasipuošusios – A. Tomkienė ir R. Zotovienė. LB Palm Beach valdyba dėkoja jiems ir eisenos organizatoriui J. Jakubauskui.

Lithuanian Mercy Lift pokylio – „Sveikatos dovana“ ruošos komitetas. Iš kairės: Marytė Nemickienė (pirm.), Asta Razmienė ir Regina Griškienė. Komitetui dar priklauso Lidija Ringienė.

A.A. VALENTINAS SALADŽIUS

Valentinas Saladžius, su laukęs garbaus amžiaus, š.m. birželio 22 d. mirė savo namuose, Miami, Floridoje. Kileš iš Vyžuonių, Utenos apskr. Buvęs kelių mokyklų direktorius. Ankstyvesniais metais bendradarbiavęs lietuviškoje spaudoje. Buvo išgametis Miami Lietuvių klubo narys ir ištikimas „Draugo“ skaitytojas. Laidojamas Miami, FL.

PARAMA LIETUVOS PLAUKIKEI

Lietuvių bendruomenės Floridos apygardos suvažiavime buvo iškeltas klausimas dėl materialinės pagalbos į JAV atvykusiai treniruotis plaukikei Laurai Petrutytei. Ji ruošiasi atstovauti Lietuvai 1996 m. olimpiadoje, Atlantoje. Šiuo metu ją globoja Aukštinio kranto apyl. gyvenantys Vytautas ir Virginija Dubauskai.

Petrutytė gaus ketverių metų stipendiją studijuoti Miami universitete, jeigu ji prieš tai išlaikys anglų kalbos egzaminą. Išsivys paruošiamasis kursas kainuoja 600 dol. Suvažiavime visos apylinkės buvo paprašytos skirti lėšų tam reikalui. Atsiliepdamos į tą prašymą, Daytona Beach, St. Petersburg ir Sunny Hills apylinkės, per apygardos pirm. L. Siemašką, nusiuntė Petrutytei reikalingą sumą už tą kursą užmokėti.

J. KAČINSKO MIŠIOS KASETĖJE

Kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko, gyv. Bostone, MA, Mišios, skirtos karaliaus Mindaugo vainikavimo ir Lietuvos krikšto 700 m. sukakčiai paminėti, Lietuvoje buvo įgrotos į kasetę ir kompaktinį diską. Mišių įrašas padarytas, dalyvaujant chorui „Vilnius“, solistams: S. Stonytei, A. Zubaitei, B. Tamašauskui ir V. Bagdonui; vargonininkas: Bernardas Vasiliauskas, o pučiamųjų orkestro septetui vadovavo Justinas Jonušas. Šios J. Kačinsko Mišios pirmą kartą atliktos Amerikoje 1963 m. balandžio 6 d. – Bostone.

NAUJAS LIETUVIS KUNIGAS

Š.m. birželio 4 d. Toronto Prisikėlimo parapijoje vysk. Paulius Baltakis, OFM, kunigu pašventino pranciškoną Julijų Liną Sasnauską iš Lietuvos. Jis yra baigęs Kauno kunigų seminariją, 5 metus kalbėjęs Sibire. Pirmasis šv. Mišias kun. Julius L. Sasnauskas aukėjo toje pat parapijoje birželio 11 d.

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ STOVYKLA DAINAVOJE

Ateitininkų sendraugių stovykla Dainavoje vyks liepos 23-30 d. Visi ateitininkai kviečiami nedelsiant registruotis. Dėl informacijų prašoma kreiptis į šios stovyklos vadovą V. Šoliūną, tel. 708-257-6739. Stovyklos kapelionas bus kun. J. Sasnauskas, neseniai įšventintas kunigas iš Lietuvos. Stovyklos šeimininkė – A. Šoliūnienė. Muzikos vadovė ir vaikų programos koordinatore – Rasa Poskocienė. Stovyklos programa įvairi ir pilna malonumų mažiems bei vyresniems.

Įvairiomis temomis paskaitas skaitys: D. Mockienė, dr. G. Sabataitis, dr. R. Salikienė, D. Sirgėdienė ir kun. J. Sasnauskas. Šeštadienio rytą numatoma simpoziumas, kuriame dalyviai turės progą pasisakyti įvairiais Ateitininkų organizacijos klausimais.

VIEŠNAGĖ, PAŽENKLINTA SVARBAUS IVYKIO

Jau trečią sykį Lietuvoje lankosi rašytoja, žurnalistė Aurelija M. Balašaitienė. Šį kartą – ypatinga proga – Lietuvoje (už autorės lėšas) išleistas dvi A. M. Balašaitienės knygos: „Žarijos ir pelenai“ bei „Pradimų ženklai“.

Rašytoja dalyvavo susitikimuose su skaitytojais, jos knygos buvo pristatytos Lietuvos rašytojų sąjungoje Vilniuje, ją taip pat priėmė Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas.

Marijonų provincijolas kun. Donald Petraitis, MIC, paskutinę š.m. gegužės mėn. savaitę besilankydamas Romoje, turėjo progą susitikti su šv. Tėvu Jonu Paulium II. Audiencija įvyko gegužės 25 d. Kun. Petraitis Romoje dalyvavo teologinės pastoracijos suvažiavime.

A.a. dr. Jonas Valantiejus, jo mirties 10 metų sukaktyje, šį šeštadienį, liepos 1 d., bus prisimintas šv. Mišiomis 10 val. ryto (Michigano laiku) New Buffalo, MI, katalikų bažnyčioje. Po Mišių – susitelkimas prie kapo. Valantiejaus našlė kviečia visus a.a. dr. Jono draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose, kapo aplankyme ir vėliau pabendravime Valantiejų ūkyje.